PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 8 de juny del 1933

SUMARI

A dos quarts menys cinc minuts de sis de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

Article 4.t Lectura de la nova redacció de l'article i d'un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista.

El senyor Comorera retira el vot particular.

El senyor Vallès i Pujals defensa un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana.

Resposta del senyor Galés, per la Comissió.

Rectifiquen els senyors Vallès i Pujals i Galés, i en votació ordinària és rebutjat el vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

Es dóna compte d'una esmena de la mateixa Minoria, la qual no admet la Comissió, i és defensada pel senyor Vallès i Pujals.

Rectifica el senyor Galés, i és rebutjada l'esmena en votació ordinària. Voten en favor de l'esmena els senyors Diputats de Lliga Catalana.

Una altra esmena de Lliga Catalana, que tampoc accepta la Comissió, és defensada pel senyor Ventosa i Calvell.

Rectificacions dels senyors Galés i Ventosa i Calvell. És retirada l'esmena.

El senyor Carreres i Artau impugna la totalitat de l'article.

Intervenció del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectificacions dels senyors Carreres i Artau i Conseller de Justícia i Dret.

Parla el senyor Galés, per la Comissió.

Rectifica novament el senyor Carreres i Artau, i en votació nominal, per 50 vots contra 8, resta aprovat l'article 4.t

Article 5.è Lectura de la redacció definitiva de l'article i d'un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista.

El senyor Comorera retira el vot particular.

Es llegeix un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana, i a petició del senyor Tries de Bes, es dóna lectura a un altre vot particular de la mateixa Minoria, per a discutir-lo en primer terme.

Defensa el segon vot particular de la Minoria el senyor Tries de Bes.

Li respon, per la Comissió, el senyor Galés.
Rectifica el senyor Tries de Bes, i després d'unes paraules del senyor Galés, és rebutjat el vot particular, amb els vots a favor de Lliga Catalana.
És retirat, per la Minoria de Lliga Catalana, el vot llegit anteriorment al rebutjat.
Una esmena de l'esmentada Minoria, que no accepta la Comissió, és defensada pel senyor Duran i Ventosa.
Li contesta el senyor Galés, de la Comissió.
Intervenció de l'honorable senyor Conseller Primer.
Rectificacions dels senyors Duran i Ventosa i Conseller Primer.
És rebutjada l'esmena en votació ordinària, amb els vots a favor de Lliga Catalana.
Es suspèn el debat.
Lectura d'un dictamen de la Comissió de Governació relatiu a un Projecte de Llei de segregació de termes municipals.
Ordre del dia per a la sessió de divendres.
S'aixeca la sessió a dos quarts de nou i tres minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a dos quarts menys cinc minuts de sis de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Governació i de Treball i Obres Públiques.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu

El Sr. PRESIDENT: Doni's compte de l'article 4.t del Projecte de Llei per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu, tal com ha quedat redactat.

El Sr. SECRETARI: «Article 4.t Les reclamacions judicials deduïdes anteriorment a la presentació del Projecte d'aquesta Llei per a l'exercici de les accions civils dimanants dels fets anormals constitutius de conflicte que estiguin en tramitació, caducaran de dret i els embargaments i retencions decretats quedaran sense efecte.

Les accions resolutòries o de desnonament a què fa referència l'article 3.r, quedaran extingides per ministeri de la Llei i sense efecte les actuacions realitzades. Si hagués recaigut resolució que no hagi estat executada abans de promulgar-se aquesta Llei o que hagi estat executada després de la presentació del Projecte d'aquesta Llei al Parlament, no produirà cap efecte, però es reservarà a l'actor el dret de reproduir la petició davant de la Comissió arbitral.»

El Sr. PRESIDENT: Doni's compte d'un vot particular.

El Sr. SECRETARI: «Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular el següent vot particular a l'article 4.t del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

Les reclamacions judicials deduïdes anteriorment a la presentació del Projecte d'aquesta Llei per a l'exercici de les accions dimanants de l'incompliment, per part del conreador, de les clàusules dels contractes subsistents que estiguin en tramitació, restaran en suspens i caducaran de dret, si dins de l'any següent a la promulgació de la present Llei, el propietari no substitueix la reclamació formulada per altra que s'ajusti al que s'estableix en l'article 2.n

Les accions resolutòries o de desnonament fonamentades en l'incompliment de les obligacions derivades dels contractes de conreu des del 14 d'abril del 1931, resten extingides per ministeri de la Llei i sense efecte les resolucions realitzades.

Si hagués recaigut resolució que no hagi estat executada en promulgar-se aquesta Llei o que hagi estat executada després de la presentació del Projecte d'aquesta Llei, no produirà cap efecte.

Palau del Parlament, 26 de maig del 1933. — Serra i Moret i Comorera.»

El Sr. COMORERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Senyors Diputats: Com que les qüestions substancials d'aquest vot particular han estat incorporades a la redacció definitiva del dictamen de la Comissió, nosaltres el retirem.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirat el vot particular. N'hi ha un altre.

El Sr. SECRETARI: «Els Diputats que subscriuen tenen l'honor de formular el següent vot particular al dictamen sobre el Projecte de Llei especial per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

Article 4.t L'article 4.t quedarà redactat així:

"Les reclamacions judicials produïdes amb posterioritat al 14 d'abril del 1931 i anterioritat a la promulgació d'aquesta Llei per a l'exercici de l'acció civil dimanant de l'incompliment per part dels conreadors o de danys causats per ells, que estiguin en tramitació, quedaran en suspens i caducaran de dret si dintre de l'any següent a la promulgació d'aquesta Llei el propietari no substitueix la reclamació formulada per una al-

tra que s'acomodi a les disposicions d'aquesta. Si el propietari formula dintre de l'esmentat termini una nova reclamació davant la Comissió arbitral de Districte, subsistiran els embargaments i retencions decretats en el primer procediment."

Palau del Parlament, 23 de maig del 1933. — Abadal, Tries de Bes i T. Carreres i Artau.»

El Sr. PRESIDENT: ¿Algun dels signants vol fer ús de la paraula?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: En el Projecte de Llei que estem discutint i del qual hem entrat ja a la discussió de l'article 4.t, hi ha preceptes de caràcter substantiu i preceptes de caràcter adjectiu. Entre els primers, hi ha els que hem aprovat fins ara: el substancial i principal d'aquesta Llei, el que redueix les quota-parts o pensions que hagin de pagar els conreadors i que decideixen que els fets ocorreguts des del 14 d'abril del 31 no poden originar rescissions ni desnonaments; un altre, que encara no hem discutit, que és el que estableix els ajornaments per a pagar aquelles quantitats que hagin d'abonar els conreadors segons el que està disposat en l'article 2.n, i altres per l'estil. A més d'aquests preceptes de caràcter substantiu, hi ha preceptes de caràcter adjectiu, principalment els que determinen la manera de fer les reclamacions que restin després d'aquesta Llei. El fonamental d'aquestes, és el que decideix que totes aquestes reclamacions no podran ésser plantejades d'aquí endavant davant dels Tribunals ordinaris de justícia i que s'hauran de tramitar davant d'unes Comissions arbitrals que s'estableixin. Però hi ha una zona, que podríem anomenar intermitja, entre aquests preceptes de caràcter substantiu i aquells preceptes de caràcter adjectiu. Hi ha un article transitori que té molta importància i que s'inicia en aquest article 4.t i que es desprèn, no sols d'aquest article 4.t, sinó en el que segueix al 4.t, o sigui en el 5.è, i és com han de quedar totes aquelles reclamacions que hi havia pendents per aquests fets ocorreguts des del 14 d'abril del 1931 fins a la data. En aquest particular, el Projecte ha tingut evolucions molt notables. La redacció que hi havia donat la Comissió Jurídica Assessora plantejava el problema en uns termes clars. Les reclamacions judicials pendents que estiguessin en tramitació, quedaven en suspens i es decidia que caducarien de dret si dintre del termini d'un any no havien estat substituïdes per una nova reclamació feta d'acord amb el que es disposa en aquesta Llei, i es disposava també en aquell Projecte que quedarien subsistents fins aquella data els embargaments i les retencions que s'haguessin acordat. En quant a aquelles reclamacions que tinguessin ja resolució dictada, però que no haguessin estat executades, es disposava que també quedaven en suspens i que, en aquests casos, els Tribunals dictarien les normes per a l'execució d'aquelles sentències, atemperant-les ja a la resultància de la Llei nova. Finalment es disposava que les accions resolutòries o de desnonament que s'haguessin exercitat i que estiguessin pendents de resolució o amb sentència dictada però no executada, quedaven extingides. En el Projecte que va presentar el Govern, en aquesta part, va recollir íntegrament el criteri de la Comissió Jurídica Assessora, amb petites diferències de detall, i és que així com en el Projecte de la Comissió Jurídica Assessora es mantenia la jurisdicció dels Tribunals ordinaris, com que en el Projecte del Govern es creaven les Comissions arbitrals, s'atemperaven aquests preceptes a aquesta modificació, però en substància hi quedava el mateix. Però va venir el dictamen de la Comissió parlamentària, que ha servit de discussió, que ha servit de base a la discussió que estem realitzant aquests dies, i s'hi va variar transcendentalment aquesta matèria, i es disposava en aquest dictamen que les reclamacions que estiguin pendents davant dels Tribunals i que no tinguin resolució — les que estan pendents, per tant —, caducaran de dret i que els embargaments i les retencions que en moltes d'elles s'hagin decretat, quedaran sense efecte; que aquelles reclamacions en què s'hagi dictat ja resolució i que s'hagin executat, també caducaran de dret i que igualment els embargaments i les retencions quedaran sense efecte, i que en aquelles reclamacions en què es tracti de resolució de contractes i de desnoraments, en aquests casos quedaran extingides. Tots, tant el Projecte de la Comissió Jurídica Assessora, com el Projecte del Govern, com el dictamen de la Comissió parlamentària, respectaven el cas de les sentències que ja haguessin estat executades: en aquest casos no hi hauria per a fer. Finalment, tant aquest dictamen com el Projecte es referien als fets posteriors al 14 d'abril del 1931.

Però, posteriorment, mentre ha anat duran la tramitació d'aquesta discussió, s'han introduït noves modificacions en el dictamen de la Comissió, i ens trobem avui amb un article 4.t que en la seva última redacció — última fins aquest moment, que jo no m'atreviria pas a dir que sigui la que en definitiva hagi d'aprovar el Parlament —, en la nova redacció del Projecte de Llei en aquest instant, es torna a canviar encara el règim que s'estableix en aquell dictamen que la Comissió va elaborar i que fins ara havíem estat discutint. Les variacions que s'han anat introduint en aquest Projecte a mesura que l'anem elaborant, són transcendentals, són d'importància, hi introdueixen variacions que realment li fan canviar el seu sentit, convertint-lo en un Projecte molt més extremista encara del que ho era en un principi. Ahir, per exemple, en l'article 3.r, s'hi establia una variació, una modificació per virtut de la qual ja no solament agafa els efectes d'aquesta Llei les reclamacions que hi hagués pendents davant dels Tribunals pels fets ocorreguts des del 14 d'abril fins aquí, sinó que, als efectes d'aquesta Llei, se'ls dóna un caràcter retroactiu, més enllà d'aquella data del 14 d'abril del 31, i se'ls fa abarcar tramitacions que estan pendents i que es refereixen a fets anteriors a aquella data. Canvi transcendental, canvi importantíssim, que és necessari remarcar. I, finalment, avui en aquest article 4.t encara s'hi ha

introduït una nova modificació, millor dit, en l'article 5.è, del qual tenim ja la nova redacció que hi ha donat la Comissió, en virtut de la qual, en virtut d'aquesta nova variació que s'hi ha introduït, inclús s'arriba a l'anullació de les sentències que haguessin estat executades. Aquest extrem, que tots els Projectes i dictàmens fins avui haguts respectaven, aquest extrem respecte el qual ningú s'havia atrevit a dir que hagués d'agafar els efectes d'aquesta Llei, avui es diu que inclús comprèn les sentències que hagin estat executades, que es declara que seran nulles. No és necessari posar de relleu la gravetat d'aquesta manifestació, i espero que quan s'hi arribi, ja serà objecte d'impugnació per part d'alguns dels meus companys d'aquesta Minoria. Això vol dir que les modificacions, les dificultats que es presenten en la seva discussió de trobar-nos amb modificacions en cada moment, fa que no sabem quin és el criteri definitiu, i hem d'anar improvisant la nostra oposició i l'augusta funció de legislar queda amb aquest procediment molt rebaixada. El públic, que es figura els lesgisladors són gent reposada, que mediten les coses que fan i que ho fan obeint a un criteri preconcebut, se li fa molt difícil de concebre uns legisladors com som nosaltres que a cada quart o deu minuts varien el text que es va a discutir.

Davant d'aquest article 4.t, el problema és el següent: L'article 4.t, millor dit, l'esmena que hem presentat a aquest article 4.t, que estic defensant, no és res més que el criteri que havia establert respecte d'aquest particular la Comissió Jurídica Assessora i el Projecte que havia presentat el Consell de Govern a discussió del Parlament. En virtut d'aquest criteri es diu que assumptes que estan en tramitació, reclamacions que estan en reclamació encara, que no tenen fall dictat, aquests queden en suspens. A l'actor, en aquestes reclamacions se li concedeix el termini d'un any perquè substitueixi aquella reclamació per una nova reclamació feta d'acord amb els preceptes d'aquesta Llei que elaborem. Mentrestant, si passa aquest termini d'un any, queda caducada l'anterior, però mentre i tant i fins que se sàpiga si substitueix aquesta reclamació per una altra, substitueixen també l'embargament i retenció realitzats. La diferència entre aquest criteri i el criteri que sosté la Comissió en el dictamen és substancial, perquè així com nosaltres diem que les reclamacions aquestes que es tinguin pendents de fall queden en suspens, en el dictamen darrer de la Comissió se'ls diu que caduquen de dret, que totes les reclamacions queden caducades i que queden sense efecte tots els embargaments i totes les retencions acordades. Nosaltres trobem que això és, usant aquesta paraula dintre dels termes jurídics en què es pot usar quan es fa una Llei d'aquest caràcter, una vertadera enormitat. Hi ha hagut aquí un canvi de jurisdicció, s'han tret aquestes reclamacions del camp d'acció dels Tribunals de Justícia i es passen a unes Comissions arbitrals. Bé; si ho acordem així, la cosa està bé. Però no hi ha més remei sinó dir que les reclamacions que hi hagi pendents fins aquest canvi de jurisdicció passin de la jurisdicció del Tribunal ordinari on havien estat plantejades, a la jurisdicció dels nous Tribunals. Si les accions segueixen vives i queden persistents, s'han de declarar caducats els procediments en què aquestes accions s'han exercitat. No hi ha més sinó que el criteri jurídic que sustentava la Comissió Jurídica Assessora i el Projecte del Govern que les reclamacions passin d'una jurisdicció a l'altra. Però vull assenyalar encara un perill que hi ha en el criteri que es marca en el dictamen de la Comissió. Es diu en aquest dictamen que totes les reclamacions pendents caducaran de dret, i no es diu res més, *que caducaran de dret,* i jo dic: aquell que fos actor d'una d'aquestes reclamacions podrà després reproduir, millor dit, entaular una nova reclamació d'aquell mateix fet davant les Comissions arbitrals. Hi ha el gran dubte de si això podrà ésser, perquè la Llei, naturalment, en aquest particular, com en tants d'altres, és molt fosca. Podrà perfectament trobar-se el que avui tingui una reclamació pendent, que demà, quan reprodueixi aquesta mateixa qüestió davant de la Comissió arbitral, se li digui que ha perdut el dret, perquè la Llei no li reserva cap dret. Contrasta això amb el que diu el paràgraf segon d'aquest mateix article 4.t i el que diu l'article 5.è. El paràgraf segon diu: «però es reservarà a l'actor el dret de reproduir la petició davant de la Comissió arbitral». En l'article 5.è es reprodueix la frase, i en el paràgraf primer de l'article 4.t no es diu; i jo pregunto si quan es trobi que es presenten davant de les Comissions arbitrals no hi ha el perill que es digui: la vostra acció ha caducat, ha prescrit, perquè va caducar el procediment en què es va exercitar aquesta acció i en la Llei no hi ha cap reserva de dret a favor vostre. Jo prego a la Comissió que mediti sobre això.

Finalment, hi ha un altre extrem força important, que és aquell en el qual es diu, en aquest article 4.t, que quedaran sense efecte els embargaments i retencions. Jo no sé a què obeeix aquest precepte que es consigna aquí. Els embargaments i les retencions formen part de aquestes mides que es prenen per part dels Tribunals per a assegurar l'eficàcia de les sentències que es dicten; són mides preventives establertes en totes les Lleis del món, són mides preventives que és necessari que existeixin si no es vol que en tots els casos o en molts casos almenys l'acció de la Justícia quedi burlada quan vingui el moment d'anar-la a executar. En això nosaltres també volem trencar amb aquestes que són normes generals del Dret en tots els països i en totes les matèries, perquè si hi han hagut uns embargaments i unes retencions fetes en virtut d'uns procediments, en virtut dels quals s'exerciten unes accions que no queden mortes sinó que es poden plantejar davant d'una altra jurisdicció, ¿per què s'han de declarar cancellats deixant sense efecte els embargaments i retencions? L'únic lògic, l'únic procedent, és el que deia la Comissió Jurídica Assessora i el Projecte del Govern i el nostre Projecte, que és si l'actor en aquestes reclamacions fa ús del dret que se li concedeix durant un termini d'un any, de formular la reclamació davant de la nova jurisdicció, queden els embargaments i retencions sense efecte, caduquen, si durant aquest plaç no acut a la nova jurisdicció. Tot el que no sigui això, sembla que sigui voler afavorir el que hi hagi unes dificultats grans per a fer efectives aquestes sancions que quedin encara vives després de l'aprovació d'aquesta Llei. Si hi ha persones que en virtut d'aquesta Llei hauran de rendir parts de fruits que s'havien retingut, si hi ha persones que hauran de pagar quanti-

tats que no les han pagades, hi ha d'haver una acció judicial davant dels Tribunals arbitrals, no hi ha d'haver cap inconvenient que subsisteixin els embargaments i retencions fets fins avui.

Hi ha encara un altre motiu a considerar. En virtut d'aquesta Llei es considerarà, suposo jo — encara que és un article que no hem discutit, però el criteri de la majoria de la Comissió sembla definitiu respecte d'aquest particular —, un termini bastant llarg perquè es paguin les quantitats que s'hagin de pagar en virtut de les accions que s'han exercitat per a aquesta Llei. Seria la burla més sagnant que es pogués fer als propietaris, que després de les burles fetes a aquesta Llei i la cancellació d'una pila de fets contra d'ells exercitats durant aquest període, encara es vingués que la part mínima que es declara que se'ls haurà de pagar resultés després que no se'ls paga perquè aquells que les han de pagar resultessin amb insolvència.

Prego a la Comissió que mediti aquest extrem i vegi la manera d'acceptar, si no en el seu text, en el seu esperit, els extrems d'aquesta esmena que, repeteixo, no és res més que reproducció del que deia la Comissió Jurídica i el Projecte que va presentar el Govern.

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Galés, per la Comissió.

El Sr. GALÉS: Impossible és seguir punt per punt l'argumentació del senyor Vallès i Pujals que continua mostrant aquell voluntari estat d'incomprensió en què s'ha posat la Lliga Catalana davant d'aquest Projecte de Llei, perquè totes les seves consideracions recauen sempre sobre el mateix fet, el no voler acceptar la necessitat de què vingui una Llei que resolgui els conflictes pendents, de què no tenen la posició espiritual d'anar a cercar mitjançant la Llei una pacificació, una solució harmònica dels conflictes pendents que facilités la tasca del legislador per a emprendre una Llei definitiva; que no volen comprendre que es tracta d'una Llei de caràcter transitori i urgent, que per aquesta urgència precisament jo crec que si ells defensessin d'una manera recta, directament, els interessos que creuen representar, que diuen defensar, haurien d'ésser els primers en haver tingut un gran interès perquè aquesta Llei, a aquestes hores, fos un fet, perquè tot el que es retarda en l'aprovació d'aquesta Llei, amb un més o amb un menys, és desvirtuar la intenció pacificadora d'aquesta Llei. I en aquesta situació mental, és molt possible, és molt probable, que no hagi pogut el senyor Vallès i Pujals comprendre que és impossible sostenir aquesta actitud de pacificació i de concòrdia mentre es mantinguin uns embargs, unes retencions, mentre es mantinguin unes resolucions judicials que eren dictades en un moment de lluita, de confusionisme i de diferent interpretació dels textos legals, perquè comprendrà la Cambra que és impossible anar a tractar de fer un pacte o un armistici mentre es tingui a la persona amb la qual s'ha de tractar d'aquell pacte de pau o armistici empresonada o lligada mitjançant embargs o retencions; és impossible que s'hagi d'anar a fer la pau amb una part que continua estant subjecte a unes imposicions que tenen una certa aparença legal, però d'una legalitat que nosaltres hem vingut a trencar, perquè nosaltres aquí no tenim el *tabú* de la juridicitat, ni obeíem al mite d'aquell dret constituït, perquè són dues coses que nosaltres som aquí, en aquests bancs, per a reformar precisament pel que ells significaven de desequilibri en la posició mental del nostre temps; i és en aquestes condicions que se'ns demana que continuem pensant una Llei de pau amb embargs i retencions.

(*Entra l'honorable senyor Conseller Primer.*)

Per altra part, si hi havia un escrúpol legítim per part del senyor Vallès i Pujals de pensar que no hi haurà manera de reclamar aquelles coses que tinguin un fons de justícia, aquella addició que hem acceptat — i per això hem redactat novament aquest article — de què passaran aquests assumptes que puguin tenir un veritable fonament d'equitat a unes Comissions arbitrals, els hi treu enterament tot regust de cosa arbitrària, és una concessió a l'esperit d'equitat i justícia que hi pugui haver en les reclamacions i treu tot allò que hi pogués haver d'agre, d'enverinament i de passió injusta en les reclamacions, però continua conservant el dret de tots aquells que es creguin afectats fonamentalment en els seus drets d'equitat; i això és al que respon l'article 4.t i per aquesta redacció nova que li hem donat, el senyor Vallès i Pujals en fa l'acusació de què nosaltres estem variant constantment el text del Projecte. Es necessari aleshores que el senyor Vallès i Pujals es posi d'acord amb el seu company el senyor Sol, que ahir ens deia que érem nosaltres impermeables a totes les suggerències de la Lliga, que no volíem acceptar cap mena de variació dintre del Projecte; perquè una de dues, o dintre de les Comissions s'han d'acceptar aquelles esmenes, aquelles addicions, aquells vots que representin un millorament del Projecte, i aleshores és necessari reformar el redactat d'aquell article afectat, i cauríem en el que se'n retreia, ben injustament per cert, de la manca de criteri; o si no acceptem suggestions se'ns diu, com ho fa el senyor Sol, que mantenim una actitud hermètica i tancada a tota mena de suggestions. Les dues acusacions són contradictòries i insostenibles.

Després d'aquestes observacions, us he de fer avinent el fet que dintre de la Comissió hi ha un esperit de franca lleialtat d'admetre totes aquelles variacions que ens semblin que responguin a una major realitat, a un major estat de justícia, vinguin d'on vinguin; és la posició en què ens vàrem posar des del primer dia, i no podreu des d'aquells bancs, (*Assenyalant els escons de la Minoria de Lliga Catalana.*) acusar-nos a la vegada de dues coses contradictòries.

En definitiva, havent conservat o havent admès en aquest article 4.t el dret de reproduir totes aquelles peticions que es cregui que hi ha un dret fonamental, que hi ha una raó d'equitat i de justícia per a fer-les davant de les Comissions arbitrals, nosaltres estem tranquils respecte a la nostra consciència d'homes d'equitat, no d'homes afectes a una juridicitat que ens és suspecta; no d'homes afectes a una fórmula jurídica que representa un concepte ritual de la justícia, però no un concepte a fons de la justícia. En no acceptar aquesta esmena ens posem nosaltres en una

gran tranquillitat de consciència per pensar que aquest article defensa tot allò que és legítim defensar i barra el pas a tot allò que, essent incidències d'una lluita, tenim el deure d'evitar perquè aquesta Llei aconsegueixi la seva virtualitat.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar, per a rectificar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Realment, es fa difícil el diàleg amb la Comissió, respecte d'aquesta Llei, a mesura que anem avençant en la discussió. Ens acusa el senyor Galés de què no tenim comprensió, de què no ens fem càrrec de la situació que exigeix aquesta Llei, que ell continua anomenant de pacificació i que li sembla que és de tal urgència el que surti del Parlament que es fa creus que nosaltres no ens prestem a facilitar la ràpida discussió, perquè li sembla que ve d'hores el que aquesta Llei resti aprovada. Tot això fóra veritat i estaria en un bon lloc el senyor Galés si realment s'anés a voler fer una Llei de veritable pacificació, una Llei de veritable concòrdia, un armistici com ell anomenava a aquesta Llei, però des del moment que s'ha vist ja clar el que es volia que fos aquesta Llei, que aquí s'ha dit, i no per part nostra, sinó per part dels bancs d'aquí enfront (*Assenyalant la Majoria.*) que amb aquesta Llei el que es venia a fer era a legitimar el fet revolucionari ocorregut fins ara, que amb aquesta Llei el que es volia era venir a declarar ja ben fets els abusos que s'havien comès fins avui, aquesta no és una Llei de pacificació, això no és una Llei de concòrdia, això no és un armistici que hagi de tornar la pau als esperits del nostre poble. Si hagués vingut una Llei amb aquests termes, si s'hagués volgut cercar una solució a aquest problema greu que hi havia plantejat al nostre poble, hem dit i repetit als senyors de la Comissió que des d'aquesta Minoria no solament no hauríem negat, sinó que no els hauríem regatejat, cap esforç, i no els hauríem regatejat la més lleial i eficaç collaboració. Però ens hem convençut, repeteixo, de què no era aquest l'esperit que hi havia, de què el que es vol és fer una Llei en contra d'una de les parts que estan en litigi dins d'aquesta alteració que hi ha hagut en el nostre poble, i des del moment que això resulta ja palès i evident després dels dies que porta la discussió d'aquest Projecte, nosaltres no tenim més remei que anar fent ús d'aquest dret d'oposar-nos per tots els mitjans reglamentaris a això que nosaltres considerem un mal greu que es causa al nostre poble.

Deia el senyor Galés, parlant ja de la subsistència dels embargaments i de les retencions, que no és possible anar a un armistici, anar a cercar una pacificació mentre es mantinguin els embargaments i retencions produïts en virtut de les reclamacions que hi ha pendents fins avui, però jo pregunto al senyor Galés: ¿Com és possible, doncs, si aquest és el criteri que té la Comissió, que en el Projecte que va presentar el Govern, transcrivint-lo literalment del dictamen que havia donat la Comissió Jurídica Assessora, es mantingués aquest mateix criteri que mantenim nosaltres, com és possible, senyor Galés, creure que no hi ha manera de mantenir els embargaments i retencions en aquells casos en què s'hagin produït, perquè no ho creia així el Govern en aquell primer moment, perquè tenia aleshores aquest mateix criteri que tenim nosaltres avui?

Finalment, parlava el senyor President de la Comissió de la qüestió de les variacions que hi han hagut en aquest Projecte, i volia fer un retret, i volia posar-me en contradicció amb el meu company senyor Sol, i aquesta contradicció no existeix. El senyor Galés veurà que nosaltres estem perfectament d'acord, perquè nosaltres reprobem a la Comissió el fet que es tanqui en un hermetisme, que faci qüestió tancada d'aquest Projecte en quant fa referència a admetre suggestions nostres, a admetre esmenes nostres que tendeixen a portar a aquest Projecte això que nosaltres voldríem que tingués, o sigui, el veritable esperit pacificador. Les variacions que introdueixen en aquest Projecte, són variacions que nosaltres no considerem de millora, sinó d'empitjorament, de pertorbació, que fan d'aquest Projecte una cosa cada dia més demagògica; cada dia hi posen una mica més de demagògia, i en aquest sentit és en el que feia els retrets a la Comissió de què anés variant el Projecte, desfigurant-lo de tal manera que ja gairebé quan estigui aprovat no es coneixerà; no ja no s'assemblarà en res al que va presentar el Govern, ni tan sols a aquell que va presentar la Comissió el primer dia que va venir al Parlament. Per totes aquestes raons, jo torno a insistir prop de la Comissió i de la Cambra perquè admeti l'esmena que nosaltres hem presentat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. GALÉS: La Comissió es ratifica en el seu punt de vista.

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova el vot particular de Lliga Catalana? (*Assentiment en la Minoria de Lliga Catalana i dissentiment al restant de la Cambra.*) Resta rebutjat amb els vots a favor dels senyors Diputats de Lliga Catalana. S'han acabat els vots particulars. Hi ha una esmena, que el senyor Secretari se servirà llegir.

El Sr. SECRETARI: «Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent esmena a l'article 4.t.

Se suprimiran en el primer paràgraf les paraules: "*...i els embargaments i retencions decretats quedaran sense efecte*". — Vallès, Duran i Ventosa, Vidal i Guardiola, Ventosa i Valls i Taverner.»

El Sr. PRESIDENT: La Comissió té la paraula.

El Sr. GALÉS: La Comissió no l'admet.

El Sr. PRESIDENT: ¿Algun senyor firmant de l'esmena vol fer ús de la paraula?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Cultura.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Brevíssimament. És aquesta una esmena en previsió que no s'acceptés la que acabem de defensar i que acaba d'ésser rebutjada, que era total i contenia més extrems que aquesta, referint-se purament i simple, al cas concret dels embargaments i les retencions. Realment, els arguments en pro d'aquesta esmena els acabo de donar ara, i, per tant, la Comissió dirà si realment, concretant-se a aquest extrem, prescindint ja de l'al-

tre que feia referència a què els judicis pendents quedessin solament en suspens i no caducats, si l'admet en aquests termes més reduïts com s'indiquen en aquesta esmena.

El Sr. PRESIDENT: ¿La Comissió vol fer cap manifestació?

El Sr. GALÉS: Com que la Comissió tenia ja coneixement d'aquesta esmena que havia estat presentada en fer l'argumentació per a defensar el text de l'article, s'ha dedicat especialment a aquest punt particular de l'esmena, i creu que poden aplicar-s'hi aquells arguments per contestar les anteriors manifestacions.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'esmena? (*Assentiment en la Minoria de Lliga Catalana i dissentiment en els altres escons.*) Resta rebutjada amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana. Hi ha una altra esmena.

El Sr. SECRETARI: «Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent esmena a l'article 4.t:

El paràgraf primer quedarà redactat així:

"Les reclamacions judicials deduïdes després del 14 d'abril del 1931 i amb anterioritat a la promulgació..."

La resta del paràgraf, igual. — J. Ventosa, Lluís Duran i Ventosa, J. Vallès i Pujals i Pau Romeva.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. GALÉS: La Comissió no admet l'esmena.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Aquesta és una esmena que es refereix, que s'ha presentat, amb l'intent de corregir la redacció del paràgraf primer i creient que no estava en contradicció amb el pensament de la Comissió.

(*Entra l'honorable senyor Conseller d'Agricultura i Economia.*)

Què diu aquesta esmena? Aquesta esmena limita els efectes d'aquest article, en quant al temps. En el paràgraf primer, tal com ha quedat redactat, diu: «Les reclamacions judicials deduïdes anteriorment a la promulgació d'aquesta Llei per l'exercici de les accions civils dimanants dels fets anormals constitutius de conflicte que estiguin en tramitació, caducaran de dret, etc.» Si es manté aquesta redacció pot resultar que inclús una reclamació formulada amb anterioritat al 14 d'abril del 1931, que porti tres anys, que porti quatre anys, com a conseqüència de la indefinició i de la vaguetat de la redacció d'aquest paràgraf en què es refereix d'una manera general als conflictes plantejats en els contractes de conreu, pot ésser d'aplicació i declarar-se caducat i sense efecte el procediment. Jo no he de tornar a insistir sobre la impossibilitat que a judici meu existeix perquè això es faci, però, collocant-me en el punt de vista de la Comissió, que vol declarar caducats i sense efecte els procediments, crec que és natural que aquesta disposició es limiti als procediments judicials entaulats amb posterioritat al 14 d'abril del 1931, perquè els anteriors no hi tenen res que veure. Per conseqüent, em sembla que completaria el sentit del paràgraf i la intenció mateixa de la Comissió si es deia: «Els procediments entaulats amb posterioritat al 14 d'abril del 1931 i abans de la presentació o promulgació d'aquest Projecte de Llei, quedaran caducats, etc., i sense efecte.» No crec que alterés en res el pensament de la Comissió i evitaria algunes de les conseqüències enutjoses que la indefinició, en quant a la data, en quant al temps en el qual els procediments s'hagin entaulat, pot tenir. Aquesta és la suggestió que amb aquesta esmena intento fer a la Comissió.

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Galés, per la Comissió, té la paraula.

El Sr. GALÉS: Les paraules del senyor Ventosa i Calvell trobo que coincideixen amb el pensament de la Comissió, i l'única diferència està en què la Comissió creu que aquesta Llei ja preveu el cas expressat pel senyor Ventosa. La Comissió creu que aquesta Llei en el seu article 1.r ja determina quins són els casos que poden ésser inclosos a l'aplicació d'aquesta Llei. I en l'article 1.r ja es diu què seran els conflictes derivats dels contractes de conreu plantejats en el període que va del 14 d'abril del 1931 fins a la data de la presentació, és a dir, que aquest rezel, aquesta mena d'escrúpol que té el senyor Ventosa, entenem nosaltres que està salvat perfectament per l'abast de la Llei, que queda limitat, en quant al temps, en el seu article 1.r. I per si això no fos prou, en el mateix article 4.t cal subratllar que les reclamacions a les quals ens referim han d'ésser, no tan solament deduïdes anteriorment a la presentació d'aquesta Llei, sinó dimanants dels fets anormals constitutius de conflicte, és a dir, que mal podem parlar de fets que no hagin tingut com a relació aquests conflictes dels quals estem parlant. No comprèn, doncs, qualsevol reclamació judicial, sinó aquelles que determinadament vénen compreses per la definició de la Llei; conflictes dels contractes de conreu i la limitació de temps des del període que va del 14 d'abril del 1931 al dia de la presentació de la Llei. El pensament de la Comissió, doncs, en el fons em penso que coincideix amb els rezels i escrúpols que havia manifestat el senyor Ventosa i Calvell. Si creu que n'hi ha prou amb aquestes explicacions, nosaltres ens donarem per satisfets.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En realitat la meva esmena tenia per objecte cridar l'atenció de la Comissió sobre les conseqüències desagradables que pogués tenir la indefinició que a judici meu existia i existeix encara en el paràgraf primer. No vull, no obstant, sostenir una discussió amb la Comissió respecte a la redacció d'aquest article, perquè si ens fiquéssim amb la seva redacció, jo hauria de posar moltes altres observacions molt més fonamentals i molts més arguments que els formulats en l'esmena. Per conseqüent, després d'aquestes explicacions de la Comissió i havent cregut complir amb el meu deure en tot cas al provocar-lo per evitar l'equívoc, no tinc inconvenient en retirar l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirada l'esmena.

No hi ha cap més esmena ni vot particular. ¿S'aprova l'article?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Carreres i Artau té la paraula.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Fem ús de la paraula en aquesta ocasió per a impugnar la totalitat d'aquest article 4.t tal com ha quedat redactat i que malgrat haver-se dit que era la redacció definitiva, he de dir que això s'ha dit tres o quatre vegades i fins avui a tres quarts d'una no ha quedat redactat definitivament. I dic això perquè molts dels senyors Diputats que m'escolten poden ignorar el redactat definitiu d'aquest article. És vertaderament lamentable el que ha passat amb la redacció d'aquest article 4.t — i també podríem dir igual de l'article 5.è — en el si de la Comissió, salvant sempre el respecte que mereixen els dignes companys de Comissió.

Aquí s'ha dit repetidament des d'aquests bancs (*Assenyala la Majoria.*) i també des de la Presidència, amb aquella forma amable en què se sap insinuar el nostre President, que potser abusàvem una mica de la discussió d'aquest Projecte; s'han fet censures clares a aquesta Minoria, i encara que no ha surat el terme «obstrucció» s'ha vingut a indicar que seguíem un camí molt semblant a aquesta via extraordinària. Jo he de dir que la vertadera obstrucció no procedeix d'aquests bancs ni s'opera en la Cambra, en el saló de sessions. La vertadera obstrucció, i aquest és un cas vertaderament típic, s'opera en el si de la Comissió. (*Rialles en el banc de Comissions.*) Sí, en el si de la Comissió, s'ha arribat a una situació psicològica de tal naturalesa, millor dit, a una situació patològica de tal naturalesa, que si els representants de Lliga Catalana gastéssim aquell humorisme de Santiago Russinyol diríem que desempenyem aquell ofici d'escoltar, que és ofici senzillíssim i que dóna llustre. (*Rialles.*) Però com que sentim punyentment que es debaten problemes capitalíssims, us hem de dir que aquest ofici, que l'hem de fer per força...

El Sr. CONSELLER de Cultura: No home, per força no.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ...ens causa pena i si la paraula fos parlamentària, diria fàstic. (*Rumors i rialles.*)

El Sr. COMORERA: Una mica més de respecte!

El Sr. CARRERES I ARTAU: Permeteu-me que la història del que ha passat l'exposi a la Cambra, perquè l'exposició d'aquesta història justificarà el que estic dient. Aquest article ha tingut sis o set redaccions: primer, la redacció de la Comissió Assessora; després, la redacció del Govern; després, va venir el primer Projecte de la Majoria, i va venir també una intervenció molt singular del Conseller de Justícia en el si de la Comissió; com a conseqüència, es retira i es presenta altre Projecte. Eren unes pessigolles d'una cosa que interessava. (*Rialles.*) És torna sobre la revisió de sentències executades. Torna a venir el Conseller de Justícia i d'allò que s'havia esborrat amb l'alta intervenció del Conseller de Justícia, com si res hagués fet, i es torna altra vegada a incorporar el de la revisió de sentències. I ahir, es va parlar aquí d'un redactat definitiu.

El Sr. BRU: Sí; hi va haver un error de còpia.

El Sr. CARRERES I ARTAU: No ho sé; no recordo si es va aixecar el senyor Comorera i va dir amb raó que no era aquell el redactat definitiu, però el cert és que avui, a quarts d'una, s'ha dit que un nou redactat era el definitiu.

(*Ocupa la presidència el Vice-president primer, senyor Casanoves.*)

El Sr. CEREZO: Sap el senyor Carreres que és el mateix d'ahir.

El Sr. CARRERES I ARTAU: I és que, senyors Diputats, la manera de treballar de la Comissió, és la cosa més pintoresca que es pot imaginar. Un dia ens deia el senyor Serra i Moret, amb aquell seny que el caracteritza quan no es recorda de fer de socialista... (*Rialles.*)

El Sr. COMORERA: Se'n recorda sempre!

El Sr. FRONJOSÀ: Amb aquesta obsessió caurà malalt vostè!

El Sr. TRIES DE BES: Al contrari, fa salut. (*Rialles.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: Deia el senyor Serra i Moret que les Lleis s'han de fer amb caràcter general, no pensant ni amb en Pere, ni amb en Berenguera, ni amb el cas A, ni amb el cas de Sant Sadurní d'Anoia. Aquest és el criteri que nosaltres complimentem dient que en la projecció, en l'elaboració de les Lleis s'ha de tenir aquest criteri, però afegeixo que en quant a l'execució s'ha de tenir el criteri de la Llei equitativa; i així es pot harmonitzar el criteri tancat del senyor Serra i Moret amb el criteri humanissim d'aquesta Minoria. Però, en el si de la Comissió, passen altres coses molt divertides. Ve per exemple un dia en què es planteja una pregunta o una interpellació, que cap dels Diputats d'aquesta Minoria sabia el que era, salvant el senyor Vidal i Guardiola que em va explicar el secret. (*Rialles.*)

El Sr. FONTBERNAT: Que el digui aquest secret!

El Sr. GALÉS: Sí senyor, que se sàpiga.

El Sr. TRIES DE BES: Ja es dirà.

El Sr. CARRERES I ARTAU: I es presenta el cas d'un deshauci en una execució de sentència en un poble del Penedès; i s'aixeca el senyor Riera el dia següent, i el senyor Riera no contesta el prec del senyor Vidal i Guardiola, i ens enterem que el senyor Riera i el senyor Armendares han anat allí a desfer una sentència; i és clar, han promès que allò no seguiria endavant. I com és natural, això es tradueix en un article dintre de la Comissió. Ja tenim un cas. L'altre dia, el senyor Andreu, amb el qual nosaltres en els passadissos havíem tingut una sèrie de converssacions molt interessants i creiem que abominaria d'aquesta Llei, es trobà amb dos casos que s'han presentat al seu bufet i porta un recadet a la Comissió en forma d'esmena, (*Rialles.*) que també s'han d'incorporar al Projecte. I vénen aquests darrers casos d'execució de sentència, que no daten d'ara, sinó que alguns daten de dos anys enrera, i que no s'havien pogut executar perquè no hi havien els procediments coactius per a fer eficaces aquestes sentències. I aleshores es diu:

Oh!, és molt senzill; es farà un altre article per a resoldre aquests casos. Doncs bé, aquests casos individuals, traduïts en forma legal han donat lloc a aquesta part de les muntanyes, que és el redactat d'aquest article 4.t. (*Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*)

Aquest article 4.t en el que podríem dir primera redacció definitiva de la majoria de la Comissió, estava concebut en el següent text; és precís que se sàpiga perquè es vegi la sèrie de salts mortals que ha hagut de donar la Comissió (*Rialles.*) per a arribar al text monstruós que ara se'ns posa a la invitació d'haver d'aprovar, però que nosaltres no el votarem. Diu l'article 4.t, que deu ésser el número 3 dels Projectes elaborats per la Comissió: «Les reclamacions judicials deduïdes anteriorment a la presentació del Projecte d'aquesta Llei per a l'exercici de les accions civils dimanants dels fets anormals constitutius de conflicte que estigui en tramitació, caducaran de dret i els embargaments i retencions decretats quedaran sense efecte.» Això ha quedat igual; però el segon paràgraf, aleshores estava concebut de la manera realment restringida següent: «Les accions resolutòries o de desnonament a què fa referència el paràgraf segon de l'article 3.r quedaran extingides per ministeri de la Llei, i sense efecte les actuacions realitzades. Si hagués recaigut resolució que no hagi estat executada en promulgar-se aquesta Llei, no produirà cap efecte.» Doncs bé, entre aquest paràgraf — i en això ha tingut una collaboració eficacíssima el senyor Comorera, que és el Diputat de la Minoria socialista que més por té posada al cos a la Majoria i a la Comissió... (*Grans rialles a tota la Cambra.*)

El Sr. PRESIDENT: Senyor Carreres i Artau, la Cambra delibera sense por ni coaccions.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Es una por parlamentària, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Sí, ja veig que l'expressió és perfectament parlamentària.

El Sr. CARRERES I ARTAU: I aleshores aquest redactat es transforma per obra i gràcia d'aquest poder suggestiu del senyor Comorera, perquè no ha estat més que incorporar la fórmula de la Minoria a aquesta fórmula: «Les accions resolutòries o del desnonament que fa referència l'article 3.r, quedaran extingides pel ministeri de la Llei. Si hagués recaigut resolució que no hagi estat executada abans de promulgar-se aquesta Llei o que hagi estat executada després de la presentació d'aquesta Llei al Parlament, no produirà cap efecte, però es reservarà a l'actor el dret de reproduir la petició davant de la Comissió arbitral.»

Aquí tenim plantejada una greu qüestió, perquè dels acords que la Cambra prengui en gemegarà molta gent. Es tracta, doncs, d'una qüestió ben seriosa, i tenim plantejada una qüestió aquí que consisteix en la revisió de les sentències executades, de la qual vaig a parlar-ne seguidament. Però abans he d'insistir — per a refermar els arguments que els meus distingits companys de Minoria han fet — en sostenir la necessitat de què quedessin subsistents els embargaments i retencions per virtut de judicis plantejats anteriorment, sobre tots els arguments per ells afegits, tota vegada que es tracta d'una impugnació de totalitat i jo he d'afegir l'aspecte legal d'aquests extrems. Sintèticament, l'aspecte legal és el següent: L'article 11 de l'Estatut de Catalunya diu que «Correspon a la Generalitat la legislació exclusiva en matèria civil, exceptuant allò que disposa l'article 15, número 1, de la Constitució». I el número 1 de l'article 15 de la Constitució diu «*Que corresponde al Estado español la legislación y podrá corresponder a las regiones autónomas, etc., las siguientes materias: Primero: Legislación penal, social, mercantil i procesal*». Per tant, la Llei d'Enjudiciament Civil queda reservada al Poder central, i nosaltres no la podem modificar.

Doncs bé, els articles 1566 en relació al 1883 i 1601 i 1602 de la susdita Llei d'Enjudiciament Civil, que no llegiré per tal de no fatigar l'atenció de la Cambra, són els que disposen que en cas d'apellació de les sentències de desnonament no es pot admetre aquesta apellació si no s'ha establert prèviament el previ pagament o s'ha constituït la consignació que disposen els articles 1601 i 1602, i que en el cas de llançament es podran fer els embargaments de fruits i béns suficients per a fer efectius, no solament els arrendaments devengats i no pagats, sinó les despeses de judici i altres. Tot això consta en la supressió que heu fet i que nosaltres, no solament per un instint de justícia, sinó de fidelitat a l'Estatut — que encara que no ens agrada en tots els seus extrems entenem que s'ha d'aplicar amb tota lleialtat i, sobretot, per a tapar tota possibilitat a un recurs d'anticonstitucionalitat —, és per això que havem sostingut la necessitat que quedés la vigència de la subsistència dels embargaments i retencions.

I ara, senyors, passo a l'aspecte més greu d'aquest article. L'aspecte més greu que aquí es planteja per primera vegada i s'arrodoneix amb l'article 5.è, crec que és pertinent a reserva del que dirà el distingit company d'aquesta Minoria que impugni l'article 5.è, si ara no reformeu la vostra decisió. Crec que és pertinent que des de l'arrel ataquem la qüestió. En realitat, el segon paràgraf d'aquest article presenta la qüestió de la revisió de sentències fermes i executades que es deixin sense efecte, el mateix fa que siguin anteriors al 14 d'abril, que siguin posteriors, ja que el problema és el mateix: saber si tenim la capacitat dintre de l'Estatut per a revisar les sentències. Però, en fi, fem un xic d'historieta de com ha anat el darrer aspecte que ara estem combatent. (*Rialles.*)

En el primer dictamen que va donar la Majoria es va presentar un article 6.è, d'uns tons — com ho diria jo que la paraula fos prou dura, però no antiparlamentària —, d'uns tons tan desfermats (*Rialles.*) que, segurament, tenint en compte el cas dels dos mil ceps, estava redactat de la manera següent:

«Les sentències executades seran reposades per Ministeri de la Llei dintre el termini de trenta dies següents a la petició de l'interessat, podent-se exigir responsabilitats pels danys causats a la finca durant el període en què ha restat sota el ple domini del propietari.

Si la finca objecte de reposició es trobés en poder d'altre conreador, aquest podrà procedir a la collita dels fruits pendents, si es tracta de sembradura o hortalisses. En altre cas, podrà reclamar les millores útils.»

(*Ocupa novament la presidència el senyor Companys.*)

Aquest article va causar tal estupor que es va demanar a la Presidència — i en això ens va ajudar la Minoria socialista, vista la disparitat existent entre aquest Projecte i el del Govern — del representant del Govern, i el senyor Coromines va assistir a la sessió. Jo recordo que una tarda no va poder assistir el senyor Abadal i el senyor Coromines, que té un tarannà tan conciliador, no va trobar res de particular en aquest article, que era un xic extraordinari. El cas és que la Comissió que havia donat aquest article com a definitiu, el dia següent la Comissió es va tornar a reunir — no crec que sigui un secret per a ningú — i varen haver-hi una sèrie de *pourparlers* i de reunions a la Generalitat, i al dia següent aquest article quedà totalment suprimit. Què ha passat? Jo tindria especial interès que el senyor Conseller de Justícia ho expliqués a la Cambra. ¿Què ha passat, que després que el senyor Coromines va tenir aquest criteri, va ajudar a aquest criteri, que amablement a mi em va dir que això no podia passar, que aquestes monstruositats no podien passar, (*Rialles.*) què ha passat, senyor Coromines, que aquest article, amb la presència del representant del Govern, redactant-lo el senyor Coromines, què ha passat, senyor Coromines, que avui haguem de tornar a parlar d'un assumpte tan greu que en posarà en ridícul davant del món jurídic, sobre la revisió de sentències executades? (*Rumors: alguns senyors Diputats pronuncien paraules que no s'entenen clarament.*) Senyors, anem a la part legal; anem a la part legal. És que inclús, no parlem d'aquella relació interregional, que té gairebé un caràcter internacional, podríem dir; no ho dic ara en el sentit polític, sinó en el sentit de delicadesa i de necessitat d'una primorositat en establir les relacions jurídiques: ¿què ha passat o que passaria, no ja en aquesta situació interregional, sinó dintre d'una situació netament espanyola, si es tractés de fer efectiu un article d'aquesta naturalesa? És que la Llei d'enjudiciament civil no permet això. Abans he establert que l'Estatut nostre no té competència en matèria processal; per tant, regeix terminantment la Llei d'enjudiciament civil. Però mirem el que diu la Llei d'enjudiciament civil quan tracta de regular el recurs extraordinari de revisió. Permeteu-me que llegeixi també, a fi que ni involuntàriament pugui falsejar la Llei, els preceptes legals en l'idioma que estan redactats: «article 1796...

El Sr. CANTURRI: Massa articles!

El Sr. CARRERES I ARTAU: «Habrá lugar a la revisión de una sentencia: 1.° Si después de pronunciada se recobrasen documentos decisivos detenidos por fuerza mayor o por obra de la parte en cuyo favor se hubiera dictado.» No estem en aquest cas. «2.° Si hubiese recaído en virtud de documentos que al tiempo de dictarse ignoraba una de las partes haber sido reconocidos y declarados falsos, o cuya falsedad se reconociera después.» Tampoc estem en aquest cas. (*Rialles. Un senyor Diputat fa una interrupció que no es sent clarament.*) No, la Llei no és cap document; la Llei és una cosa que es va fent... o que es va desfent (*Rialles.*) «3.° Si habiéndose dictado en virtud de prueba testifical, los testigos hubieran sido condenados por falso testimonio, dado en las declaraciones que sirvieron de fundamento a la sentencia.» Tampoc estem en aquest cas. (*Grans rialles a tota la Cambra.*) «4.° Si la sentencia firme se hubiese ganado injustamente en virtud de cohecho, violencia u otra maquinación fraudulenta.»

Diversos Srs. DIPUTATS de la Majoria: Això!! (*Rialles.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: Sí, que hi digui el Conseller de Justícia: «això», que hi digui el Conseller de Justícia: «això», no vosaltres, ell, que és responsable. (*Rialles.*) Senyor Coromines, a veure (*Rialles.*), a veure si s'atreveix a dir que estem en aquest cas. (*Grans rialles.*) ¿Per què no parla el senyor Coromines? (*Continuen en tota la Cambra grans rialles.*)

El Sr. TRIES DE BES: És la Comissió de Madrid la que ha dictat això, i hi han socialistes.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ja sabia que fariéu aquesta manifestació a l'arribar a aquest extrem, però és el senyor Coromines el qui ha de parlar, és el Conseller de Justícia. (*Rialles.*)

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: I la Comissió també, senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Però encara diré una cosa: que hi ha hagut una coacció; però no per part dels Tribunals. En definitiva, s'ha aplicat una legalitat republicana. Però ni tan sols hi ha estat a fora. I també és precís que en parlem, perquè ara es dóna una raó suprema...

El Sr. CANTURRI: ¿I quan vós enviàveu targetetes als Jutjats?

El Sr. PRESIDENT: Senyor Canturri: estarbé les interrupcions, però no es pot desviar-les cap a un camí una mica massa... Pot continuar la V. S. senyor Carreres.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Moltes gràcies, senyor President. Jo deia que dintre dels Tribunals no hi ha hagut cap coacció; Tribunals republicans, o dintre d'un règim republicà: aplicació d'una Llei d'enjudiciament civil que, com que està consignat en la Constitució de la República, per tant és una Llei republicana; aplicació dels Decrets de les revisions dictats per un Ministre de la República. No sé què voleu més! Però sí que hi ha hagut coaccions no dintre dels Tribunals: fora dels Tribunals. I tinc interès en especificar aquest punt perquè una de les raons que s'han dit és: «Oh, que no veu que ara hi ha interès colossal en precipitar aquestes sentències!» Però, senyors, si moltes d'aquestes sentències tenen més d'un any i alguna dos anys! Però, ¿què passava amb la resolució d'aquestes sentències, més ben dit amb la no execució d'aquestes sentències? La sentència estava dictada però no hi havia manera d'executar-la, perquè quan es presentava a executar una sentència, es formava una espècie de sometent — que no sé si serà el sometent ideal del senyor Comorera — es tocaven unes trompetes i uns corns i acudien dos-cents pagesos o dos-cents rabassaires o dos-cents interessats i impedien que s'executés, això quan el procurador no se l'obligava a firmar un cert document o no havia de saltar per la finestra si volia salvar la seva vida. (*Rialles.*) De manera que aquest article tindria un valor si, per exemple, els propietaris, aprofitant-se d'una situació extraordinària, una situació de govern, *manu militari,* haguessin impedit l'execució

però aquí el cas és a l'inversa, el cas és que la sentència que estava ferma no es podia executar; de manera que executar-la ara no és un fet nou, és un fet vell que ara s'intenta executar a l'empar de les Lleis de la República. S'ha donat inclús el cas que a Girona, el Governador de Girona, que era aleshores el senyor Ametlla, per raons d'ordre públic — va dir — va impedir la realització d'un acte de conciliació. Voleu una cosa més extraordinària que aquesta? ¿Voleu un cas més extraordinari que aquest: un acte de conciliació que tal vegada hauria estat la mort del conflicte?

Senyors — i vaig a acabar —, la meva convicció íntima és que en aquest assumpte, ja que no pot planar-hi una providència, hi plana una fatalitat, perquè ja he dit que ens havíem hagut de posar al marge; però la Majoria i el Govern, i m'atreveixo a dir al meu admirat amic el senyor Conseller de Justícia, estan tots, no diré a les ordres, però maniobren..., es figuren ésser lliures, però en realitat operen sota aquesta fatalitat. La Unió de Rabassaires, en una nota oficiosa del 14 de febrer de l'any 1933, deia el següent, entre altres extrems: «Seguidament el senyor Aragay va donar lectura dels punts que, com a orientació per a la redacció de la Llei Agrària, lliurà amb caràcter particular a la Generalitat. A continuació ressenya la situació actual dels problemes rabassaires i indicà que oficiosament — *oficiosament* — es pot dir que no s'ha d'executar cap desnonament fins l'aprovació de la Llei corresponent.» És a dir, que aquí no ha de passar res. Jo recordo, i ho recordo això amb certa emoció, el discurs que va fer de presentació de la Llei el senyor Coromines, i el senyor Coromines que quan dóna un cop de puny sempre és de creure o que ha passat alguna cosa o que hi haurà trencadissa (*Rialles.*), el senyor Coromines en una d'aquelles energies gairebé olímpiques (*Rialles.*) ens assegura que ell, el Govern, en presentar el Projecte, no havia tingut present cap suggestió. Això consta en el DIARI DE SESSIONS. Suggestions sí, però que no havia escrit al dictat de ningú.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Està clar.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ...i tots ens en alegràvem. Però el senyor Coromines, que al mateix temps ens anava marcant una certa trajectòria del Govern i ens anava dient que el Govern tenia un pensament i que tenia un límit i que passat aquest límit ja sabia què havia de fer el Govern, que era dimitir...; però no solament no ha vingut aquest límit, sinó que hem anat reculant de posició en posició i en definitiva, el senyor Conseller de Justícia, d'acord amb la Comissió, s'ha constituït en una espècie de marmessor (*Rialles.*) d'aquesta nota redactada pel senyor Aragai, que és el vertader *Deus ex máchina* d'aquest tristíssim assumpte que si no fes fàstic faria riure. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana i rialles en algun escon de la Majoria i Minoria socialista.*)

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Justícia i Dret té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: Jo contestaré molts breus paraules al discurs humorístic del meu estimat amic Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Res d'humorístic; és una manera de fer-se passar la pena això. (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Es allò que diu: no serà humorístic, però mentrestant el senyor Tomàs Carreres i Artau, el meu estimat amic, tractava de fer riure a la concurrència parlant dels meus cops de puny olímpics. Ha dit això. Es clar que si es vol fer passar la pena jo li diré que també ens les fa passar a nosaltres amb els seus discursos i que aquest sigui el nostre purgatori.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Som laics!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: El senyor Carreres i Artau està una mica trascordat respecte a l'exposició històrica dels fets que jo he fet aquí. Jo em penso que el senyor Carreres i Artau es troba en una reunió de la Comissió a la qual vaig assistir no sé si era ahir o abans d'ahir, però si no era el senyor Carreres i Artau...

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ahir; sí que hi era.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ...hi havia els seus dignes companys de Minoria i allí es varen poder adonar que aquest article 4.t el redactava aquest Conseller de Justícia i Dret d'acord amb els seus companys de la Comissió.

El Sr. CARRERES I ARTAU: De la Majoria.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Es que ha vingut a suposar que havien passat unes coses estranyes i que després de fer-se una redacció n'havia vingut una altra que estava tan en contradicció amb aquella cosa que havia proposat, que no sabia què havia succeït i valia la pena d'explicar-ho. Em penso que les coses que passen davant del senyor Carreres i Artau no tindrà necessitat que les hi expliquin, perquè el senyor Carreres serà tan filòsof com vulgui, però em penso que té prou coneixement de les coses perquè vegi el que passa davant els seus ulls. Allí hi havia un article redactat d'una manera, es varen fer suggestions que es podia redactar d'una altra manera i jo mateix vaig dir que es podia redactar d'aquella manera i vaig explicar-ho a un funcionari, aquell funcionari no va entendre la redacció i s'ha hagut de fer en la forma que es va dir ahir. De manera que si anem a fer qüestió política de què un mecanògraf es pugui haver equivocat, llavors les coses adquiriran una transcendència tan extraordinària que aquí no ens entendrem. Respecte de totes aquestes coses que deia de comparació amb fórmules que es donen aquí i fora d'aquí, jo li recomanaré que em faci el favor de llegir la Llei d'11 de setembre de la República. En aquella Llei es deixaven en suspens totes les reclamacions i actuacions que s'havien fet en aquells casos de competència judicial que tenen per objecte el desnonament en finques de menys de 1,500 pessetes a l'any. De manera que en això no hi ha una diferència respecte d'allí. Allí es fa una excepció que no he vist que aquí es faci, i aquesta és la diferència que allí s'exceptuaven els casos de desnonaments per manca de pagament i aquí no s'exceptuen.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Es poca cosa això.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Però

això que és un cas que allí no hi era i aquí hi és, no explica que aquí vinguem a fer una cosa tan inusitada que no té precedents en la legislació. Llavors que es tracti si hem d'exceptuar els casos de manca de pagament o no, però que no es digui que el procediment que hi fixem sigui tan inusitat que ens haguem d'escruixir d'haver-lo proposat. Aquí no proposem si hi ha cap sentència dictada ni executada com venia a suposar el senyor Carreres i Artau; es tracta fins ara de sentències no executades o de judicis pendents. Si això ve en articles posteriors.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No, en aquest.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Amb posterioritat a la presentació de la Llei. Si durant aquest període que hem considerat revolucionari, període que anem a resoldre, però no es tracta de coses que vinguin d'una història anterior i que vinguem a batre sobre ferro fred.

No tinc res més que dir-li, perquè suposo que li contestarà la Comissió, i com que demanava la meva intervenció per a explicar els dubtes respecte a la relació històrica que feia i després d'aquestes coses extraordinàries que venia a suposar que fèiem, li he volgut donar aquestes explicacions. El senyor Carreres i Artau, quan parlava del meu temor, que jo vaig manifestar aquí precisament amb motiu d'una suggestió que va fer el senyor Tauler, hauria de recordar perfectament la forma com va anar això. El senyor Tauler ens proposava que busquéssim una solució per a resoldre el cas d'aquells pagesos que s'havien vist foragitats de les seves terres durant tot aquest període de desordre, i jo li deia que a mi em feia una fonda impressió el que anéssim de dret a la nulitat de les sentències i que això jo m'ho havia d'estudiar. Jo vaig demanar a la Comissió que m'escoltés per a comunicar-li el resultat de l'estudi que havia fet. No sé si estava present el senyor Carreres; això va ésser ahir o abans d'ahir. En aquest estudi jo deia que no havia sabut trobar en tot el Codi constitucional d'Espanya cap disposició que privés als Parlaments i, per tant, al nostre, que es posessin enfront d'una sentència i que, a més, hi havia casos en què la Constitució preveia el cas de la nulitat de resolucions preses amb anterioritat pel Poder judicial, ultra que s'acaba de dictar alguna resolució que passava per damunt de sentències dictades i que aquesta resolució l'havia dictada el Ministre d'Agricultura actual; que existien els diferents casos que allí vaig exposar i que davant d'això encara subsistia i subsisteix encara la meva repugnància nascuda del meu caràcter d'advocat, d'home que ha viscut l'aplicació de la Llei, que n'ha fet el seu ofici, que em quedava en el fons del meu pensament una repugnància per qualsevol actuació del Poder públic en contra una sentència ferma. És això, o no? Ho torno a dir. Però aquesta repugnància meva no em fa negar l'existència de fets per damunt dels quals no pugui passar el Parlament sense desconèixer-ho. Jo sento una repugnància per la meva professió contra tot això, però estic davant d'un fet revolucionari.

El Sr. TRIES DE BES: ¡Noble repugnància, senyor Coromines!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Ho dic tal com ho sento, i encara que es pugui fer argument contra meu, encara que les coses que dic puguin ésser arguments contra meu, jo les dic tal com les sento. Llavors deia que en cas que hi hagi hagut una sentència i que per aquesta sentència hagi estat foragitat de la sentència aquell home que justament la posseia i que això hagi estat a conseqüència d'una actuació d'origen, d'una actuació d'origen social, d'una pressió que ha fet un estament propietari en contra dels pobres, més m'estimaria deixar aquella sentència com si a aquella sentència no hi haguéssim de dir res i crear una acció a favor del pagès perquè davant de la Comissió arbitral pogués demanar que se li restituís la terra amb les mateixes condicions que abans.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ¿Per què no anem a aquesta solució?

El Sr. PRESIDENT: Perquè ara estem en la discussió de la totalitat de l'article i les solucions ja estan donades.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Veig que el senyor Carreres i Artau no recorda com varen anar les coses. Es proposava que això anés en un article addicional entre el 5.è i el 6.è i no en aquest article 4.t, i per això se'm va encomanar que proposés a la Comissió una redacció, i jo aquesta redacció procuraré fer-la i si la Comissió la vol acceptar, jo restaré molt satisfet de què l'accepti; però això no té res que veure amb aquestes sentències que s'han dictat ara i a les quals vénen a referir-se aquí. Aquest és un cas general, el que vull dir jo és l'home que ha estat foragitat de la terra en virtut d'una sentència ferma que no té remei, i el que es tracta és de donar al pagès una acció perquè pugui demanar la restitució de la terra i la rehabilitació del seu contracte quan es pugui provar que hi hagin indicis suficients perquè la Comissió arbitral pugui creure que s'ha procedit per una pressió de caràcter, d'origen polític, o d'uns indicis de caràcter social. Em penso que uso en això una frase que utilitzaven en un dels seus vots particulars els senyors de la Minoria socialista...

El Sr. COMORERA: Exacte.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ... que a mi em va semblar que definia perfectament aquest pensament. Si això es creu que està en contradicció amb aquest article, em sembla que no, però això ho haurà de decidir la Cambra. Jo dic aquí, purament i simplement, ben noblement i clarament, quins són els meus sentiments i quins són els meus propòsits i les meves orientacions, i els proposo tant a la Cambra, com a la Comissió, sense fer històries, senyor Tomàs Carreres i Artau, sense anar amb dibuixos estravagants, sinó portant les coses aquí perquè tothom ho entengui i tothom ho sàpiga. Jo sentiré no poder continuar en aquesta discussió, però no és per voluntat meva, sinó per deures que em veig obligat a complir, i que fan que m'hagi de retirar, per anar allà on em manen, però sàpiga quin és el meu pensament i que jo estic encara ara amb aquest pensament.

El Sr. PRESIDENT: ¿Vol parlar la Comissió o el senyor Carreres i Artau?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Si el senyor Conseller de Justícia se n'ha d'anar, potser que la Presidència em permetés que ho fes jo, per cortesia.

El Sr. PRESIDENT: Pot parlar el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo crec que el senyor Corominas per molta que hagi estat la seva habilitat no ha pogut desviar la gravetat fonamental de l'assumpte debatut. Es tracta aquí de la revisió d'una sentència. La Llei no distingeix el temps de revisió de les sentències. Aquesta sentència ha vingut després de la presentació de la Llei com podia haver vingut abans, i em sembla que he estat prou explícit dient que moltes d'aquestes sentències són fermes de dos anys enrera. Però això no treu en res la gravetat del problema. ¿Creu el senyor Conseller de Justícia que les sentències no es poden revisar, fent-se ressò d'aquella noble repugnància que tots els homes de Lleis compartim? Doncs, donem una altra redacció a aquest article, suprimim la part de sentència executada i tots satisfarem aquest anhel jurídic de la nostra consciència.

De manera que jo prego al senyor Corominas que vegi en la meva actitud un oferiment i un desig d'arribar a una concòrdia, inspirats per motius d'alta noblesa, i si en alguna cosa el senyor Corominas, arribada l'hora de les peticions concretes, si en alguna cosa el senyor Corominas s'ha pogut molestar, per la meva ironia terapèutica, que cregui el senyor Corominas que no té altra eficàcia que aquesta, una eficàcia personal, ben tristament personal. Si l'han pogut molestar les meves paraules, jo les dono per retirades, però prestis el senyor Corominas en un moment tan interessant, com és el d'aquest article, a retirar, o a desviar, o a corregir aquesta paraula, que tingui la seguretat de què en el món jurídic caurà com una cosa veritablement extraordinària, lamentable.

Jo crido l'atenció sobre la gravetat, sobre el que significa la revisió d'una sentència, encara que sigui la dictada en un judici de deshauci. Fixint-se, senyors, que la Llei d'Enjudiciament civil requereix que aquests recursos de revisió, encara que siguin de Jutjats municipals, s'interposin davant del Tribunal Suprem, davant de la Sala del Tribunal Suprem, amb intervenció del Ministeri fiscal. Què representa el Fiscal aquí? Representa la garantia de què els ciutadans no podran veure trepitjats els seus drets i que la santedat de la sentència executada, que, com tots sabeu, jurídicament es té per legalment, vertaderament no quedarà estripada.

Jo crido l'atenció no solament del senyor Conseller de Justícia, sinó del Govern, de la Comissió i de tota la Cambra, especialment dels homes de Lleis d'aquesta Cambra, perquè tinguin un moment de reflexió, i tots plegats d'un article que pesaria com una ignomínia damunt d'aquesta Cambra en elaborar una de les seves primeres Lleis, en fem una cosa que, almenys, no causi aquesta sorpresa i estupor que, segurament, causarà als que lleigeixin aquest Projecte, si resta aprovat, tal com ara es presenta.

No vull dir res més per a no allargar aquesta discussió i per a no ferir la susceptibilitat del meu estimat amic i admirat company senyor Corominas.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Moltes gràcies, senyor Tomàs Carreres i Artau, per les amables paraules que m'ha dedicat. Ja sap que en amistat li corresponc, no d'ara, sinó de fa molt temps.

Jo recordaré al senyor Carreres, perquè quan he parlat abans no recordava la precisió dels termes de la discussió davant de la Comissió, que allà es va dir que aquest era un cas d'aplicació de la retroactivitat de la Llei, que porta l'article 11, i que a fi i efecte d'evitar que en els camps es produïssin desordres des del moment de la presentació de la Llei, fins el moment de la seva aprovació que s'havia disposat i així s'havia proposat al Govern que s'apliqués aquesta fórmula que se'n diu del «candado» en castellà. És a dir, que es considerés que té efecte retroactiu a comptar des del dia de la presentació d'aquesta Llei. Amb això tractàvem d'obtenir que no hi hagués gent que es volgués prevaldre d'aquesta possibilitat de fer les sentències durant aquest període tenint por de què si esperava a fer-les després, ja no foren aquestes sentències aplicables, i per aquest sentit és que fins que s'hagin promogut tots aquests judicis o aquestes sentències després de la representació d'aquesta Llei, saben com és públic que el Parlament català té el propòsit de declarar-les nulles, sabien que s'exposaven a aquesta anullació i a aquest fi és que es posava en aquest Projecte. Però per a l'anullació de sentències en tot altre cas, no les produïdes del moment de la presentació de la Llei fins a la seva promulgació, per a aquestes altres jo deia i insistia en què a mi em repugnava la nullitat de sentències fetes lliurement, espontàniament, en la forma que s'haguessin produït, sinó venia un acte que consistís primerament en el respecte de la cosa sentenciada, i segon, en l'existència d'una acció per part d'aquell que ha estat injustament desposseït per a permetre-li rehabilitar l'antic contracte davant de la Comissió arbitral de Districte, en la qual no hem d'oblidar que hi hauran dos representants de l'estament propietari i dos representants de l'estament obrer.

El Sr. PRESIDENT: La Comissió té la paraula.

El Sr. GALÉS: La Comissió resta molt satisfeta que a aquestes hores hagi interpretat d'una manera ben eloqüent l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret el parer de la Comissió. De manera que en allò que fa al cas de l'article, pot donar per bones i refrendar, com és molt lògic i natural, totes les paraules del senyor Conseller.

Totes les altres consideracions ens portarien a fer més extens el debat, sense una gran utilitat per a l'aprovació del Projecte. Jo no vaig a rectificar cada un dels punts que el senyor Carreres i Artau s'ha permès qualificar, perquè el senyor Carreres i Artau és home que té una especial irradiació de simpatia i això porta a què les coses més dures, dites per ell no prenguin un to d'agressivitat ni fereixin d'una manera pregona. Jo crec que el senyor Carreres i Artau assoleix la finalitat de dir humorísticament les enormitats més desfermades per a fer les seves frases.

Els casos de què ens parla, de casos de secrets, casos d'anades i vingudes de la Comissió a la mecanografia, i al revés, coses que són d'un detall tan petit que en resum no fan sinó certificar per la seva boca aquella disposició de la Comissió de treballar constantment per a millorar els articles, perquè si ens confessa que hem estat durant hores treballant sobre un article, i procurant donar-li un redactat cada vegada més ajustat i més afinat, jo no tinc sinó que agrair el reconeixement que fa el senyor Carreres i Artau, del treball i del bon desig de la Comissió perquè els articles d'aquesta Llei surtin perfectes, sense necessitat que després hagin d'ésser reclamats ni al Tribunal de Garanties, ni a la Societat de Nacions, com ha dit el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: No, no ho he dit això.

El Sr. PRESIDENT: ¿Vol rectificar el senyor Carreres i Artau?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Crec que és inútil rectificar. (*Rialles.*) És una qüestió d'alta diplomàcia, aquesta de la Societat de Nacions, perquè no voldria comprometre l'existència del Parlament català, però jo no he dit res d'això; he parlat en termes jurídics, i aquí hi ha el doctor Tries, que és catedràtic...

Diversos Srs. DIPUTATS de la Majoria: No hi és, no hi és!

El Sr. CARRERES I ARTAU: Doncs, si fos aquí el doctor Tries, crec que confirmaria tot el que jo he dit. Aquestes qüestions interregionals, per a molts internacionalistes es consideren molt semblants, i alguns les han equiparat a les qüestions entre nació i nació; deixem ara de banda si Catalunya és nació. En aquest sentit jo he parlat de qüestions — ara és aquí el doctor Tries —... (*Entra a la Cambra l'alludit senyor Diputat.*)

El Sr. TRIES DE BES: Què passa?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo deia que no calia rectificar, perquè és inútil. El que havia de rectificar és que se m'atribuïa que jo havia plantejat una qüestió que havia d'anar a la Societat de Nacions, i jo deia que no, i solament feia notar que aquestes qüestions interregionals són delicades, perquè es situen quasi en un pla internacional.

El Sr. TRIES DE BES: Si això ho agafa un estranger, al Tribunal de La Haia, sí que hi pot anar! (*Rialles en la Majoria.*)

El Sr. TRIES DE BES: No us en rigueu d'això; i que quedaríem bé, aleshores!

El Sr. CARRERES I ARTAU: I com que no vull fer obstrucció i veig que el senyor President arrufa una mica el nas, acabo.

El Sr. PRESIDENT: Resta prou discutit aquest article. Es posa a votació l'article. (*Diverses veus de la Minoria de Lliga Catalana demanen votació nominal.*) Votació nominal. Els senyors Diputats que diguin «sí», voten a favor de l'article tal com ha quedat redactat; els que diguin «no», voten en contra.

(*Efectuada la votació en la forma indicada, l'article 4.t és aprovat per 50 vots contra 8, d'acord amb la següent llista de votació:*

Senyors Diputats que han dit SÍ:

Sr. Selves.
Sr. Gassol.
Sr. Mies.
Sr. Armengol.
Sr. Barrera.
Sr. Blasi.
Sr. Canturri.
Sr. Casademunt.
Sr. Casanelles.
Sr. Cerezo.
Sr. Companys (J.).
Sr. Cunillera.
Sr. Dalmau.
Sr. Espanya.
Sr. Fàbrega.
Sr. Farreres.
Sr. Folch.
Sr. Fontbernat.
Sr. Galés.
Sr. Guinart.
Sr. Lluhí.
Sr. Magre.
Sr. Mestres.
Sr. Puig i Ferreter.
Sr. Riera.
Sr. Rovira i Virgili.
Sr. Sellés.
Sr. Sauret.
Sr. Serra i Húnter.
Sr. Soler i Bru.
Sr. Taradelles.
Sr. Tauler.
Sr. Viadiu.
Sr. Xirau.
Sr. Comorera.
Sr. Fronjosà.
Sr. Ruiz i Ponseti.
Sr. Bru.
Sr. Bancells.
Sr. Coromines.
Sr. Pi i Sunyer.
Sr. Balart.
Sr. Battestini.
Sr. Ibars.
Sr. Armendares.
Sr. Colldeforns.
Sr. Mora.
Sr. Dot.
Sr. Gerhard.
Sr. Companys (Ll.)

Senyors Diputats que han dit NO:

Sr. Abadal.
Sr. Carreres i Artau.
Sr. Duran i Ventosa.
Sr. Romeva.
Sr. Sol.
Sr. Valls i Taverner.
Sr. Ventosa i Calvell.
Sr. Tries de Bes.)

El Sr. PRESIDENT: Resta aprovat l'article 4.t Es passa a l'article 5.è

(*Es dóna lectura a la votació definitiva de l'article.*)

«Article 5.è Les resolucions judicials dictades abans de la presentació d'aquesta Llei al Parlament sobre faltes de lliurament de preu o de fruits que siguin fermes però no executades, quedaran en suspens i els embargaments o retencions decretats, sense efecte.

Les resolucions judicials dictades després de la presentació del Projecte d'aquesta Llei al Parlament, tant si han estat executades com no, sobre faltes de lliurament de preu o de fruits quedaran en suspens i si han estat executades, serà nulla l'execució.

En un i altre cas, els embargaments o retencions decretats quedaran sense efecte.

El propietari podrà en semblants casos sol·licitar de la Comissió arbitral de Districte, que es dictin les normes de pagament d'acord amb el que disposa aquesta Llei.»

(*Es dóna lectura al vot particular següent* :)

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular el següent vot particular a l'article 5.è del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu :

Les resolucions judicials dictades abans de la presentació del Projecte d'aquesta Llei que no hagin estat executades i les dictades després de la presentació ni que hagin estat executades, sobre faltes de lliurament de preu o de fruits per part del conreador o per danys causats per aquest, restaran en suspens i sense efecte els embargaments i retencions decretats i executats.

El propietari, en aquest cas, podrà sol·licitar de la Comissió arbitral corresponent que es dictin les normes de pagament de la meitat de la quota-part o del preu de l'arrendament deguts.

Palau del Parlament, 26 de maig del 1933. — Serra i Moret i Comorera.»

El Sr. COMORERA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Comorera té la paraula.

El Sr. COMORERA : Senyors Diputats : Com sigui que el nostre vot particular ha estat substancialment acceptat per la Comissió, el retirem.

El Sr. PRESIDENT : Resta retirat aquest vot particular.

(*Es dóna lectura al vot particular següent* :)

«Els Diputats que subscriuen tenen l'honor de formular el següent vot particular al dictamen sobre el Projecte de Llei especial per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu :

Article 5.è Es suprimiran en el primer paràgraf les paraules : "*i sense efecte els embargaments i retencions.*"

Palau del Parlament, 23 de maig del 1933. — Abadal, Tries de Bes i Carreres i Artau.»

El Sr. TRIES DE BES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Tries de Bes té la paraula.

El Sr. TRIES DE BES : Com sigui que hi ha un altre vot particular d'aquesta Minoria signat també per mi, que és més comprensiu que aquest que acaba de llegir-se, jo em permeto pregar a la Presidència que sigui llegit per a discutir-lo en primer terme.

El Sr. PRESIDENT : No hi ha inconvenient. El senyor Secretari li donarà lectura.

(*Es dóna lectura al vot particular següent* :)

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular el següent vot particular al dictamen sobre el Projecte de Llei especial per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu :

Article 5.è Es manté la totalitat del paràgraf del dictamen suprimint des de "i sense efecte, etc..."

El segon paràgraf quedarà redactat així :

El propietari en aquest cas, podrà sol·licitar del Jutge corresponent que es dictin les normes de pagament d'acord amb el que disposa l'article 2.n, amb citació del demandat, i una vegada fixades pel Jutge, podrà instar l'execució judicial.

Palau del Parlament, 8 de juny del 1933. — Abadal, Rovira i Roure, Tries de Bes i Carreres i Artau.»

El Sr. TRIES DE BES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Tries de Bes té la paraula.

El Sr. TRIES DE BES : Senyors Diputats : Jo no em cansaré molt defensant aquest vot particular, perquè ja s'han adduït aquí arguments sobre els extrems o punts fonamentals de la nostra esmena. Em referiré, però, a allò que pot constituir aspectes diferencials d'aquest vot particular en relació a l'article suara llegit.

(*Ocupa la presidència el senyor Joan Casanoves i Maristany, Vice-president primer de la Cambra.*)

Ha seguit aquest article — ho ha explicat a bastament i concretament el meu company Carreres i Artau — un procés laboriosíssim. De la Comissió Jurídica al Projecte del Govern sense variació ; del Projecte del Govern, ja modificava la Comissió en el seu dictamen dos punts fonamentals : un, el referent als embargaments i retencions, i l'altre, de molt més abast, en quant sostreu al coneixement dels òrgans judicials, tot el que es referix al primer paràgraf de l'article per a volcar-lo a la Comissió arbitral que sols en el Projecte del Govern tenia com a comès el resoldre el que se'n deia el règim provisional. Però aquesta redacció de darrera hora ve encara a alterar més profundament el sentit d'aquest article, en quant afegeix un aspecte d'extraordinària gravetat, que és la negació a l'autoritat de coses jutjades, i sobretot, establint un recurs nou en el procediment, absolutament nou, que és nullitat d'execució, que dubto que sàpiga ningú el seu abast que vol significar en tècnica processal. Passem, malgrat l'aspecte excepcional de l'article 8.è de la Comissió, acceptat íntegrament pel Govern amb el mateix número ; passem aspectes que poden considerar-se que vulneren els principis de la Constitució i de l'Estatut. No farem esment a això, però ja fixant-nos en la modificació essencial establerta en el primitiu dictamen de la Comissió i després allò fet en aquesta redacció d'última hora, hem d'impugnar-la per les raons següents :

Aquí fem, senyors Diputats, alegrement una substitució d'òrgans judicials ; sí, d'òrgans judicials. Allò que era abans competència exclusiva del Jutjat reconeguda per la Comissió Jurídica Assessora, i reafirmat després pel Govern, de cop i volta es mata i s'encarrega a una Comissió arbitral, quan hi ha un procediment endegat, seguit.

Tenim un Estatut Interior de Catalunya votat

per nosaltres; i un article que certament no va merèixer objecció de cap classe, l'article 62, diu que la justícia serà administrada a Catalunya pels Jutges i els Tribunals nomenats d'acord amb l'article 11 de l'Estatut Interior. I afegeix que els Jutges i els Tribunals són independents en l'exercici de llur funció, que no tenen altre fi que la justícia i que només estan sotmesos a la Llei. Es aquest un precepte fonamental nostre. Doncs bé; l'article 11 de l'Estatut diu que la Generalitat organitzarà l'administració de justícia en totes les jurisdiccions, excepte en la militar i l'armada, de conformitat amb els preceptes de la Constitució i les Lleis processals i orgàniques de l'Estat. I nosaltres, hem passat, hem saltat tots els obstacles; i, com deia, alegrement, anem a constituir uns nous òrgans judicials, prescindint de la Llei orgànica i processal que l'Estatut en el seu article 11 regula.

Per si no fos suficient això, es diu que aquestes resolucions que nosaltres volem desconèixer en absolut, per mitjà d'una Llei, constitueixen un règim jurídic vigent, no una Llei de la Monarquia, no una Llei que és contrària a aquest esperit de justícia, sinó una Llei expressament recordada i expressament declarada vigent per Decret de la República, signat per Ferran de los Ríos; jo us citaré aquí el Decret del 31 d'octubre del 1931, en el qual establim un procediment minuciós sobre les reclamacions a què ens referíem ara nosaltres i que volem negar-li tot aspecte de legalitat, àdhuc d'existència. Diu: «La Comissió Mixta Arbitral Agrícola. Apellació al Ministeri de Treball i Previsió per a l'execució de sentències, una vegada fermes, es seguiran els tràmits assenyalats per la Llei d'Enjudiciament civil per l'execució de sentències.» I l'article següent afegeix: «Totes les citacions, notificacions, requeriments, als Jurats mixtos i Jutges de Primera Instància en funcions es practicaran en la forma determinada en la Llei d'Enjudiciament civil. Els Jurats mixtos i Jutges de Primera Instància tindran en compte les disposicions generals contingudes en la Llei d'Enjudiciament civil per a quants dubtes sorgeixin en la interpretació de les normes establertes per al present Decret.»

De manera que no és una cosa a oblidar, sinó una cosa regulada i determinada pel Ministre, per la legalitat vigent; i aquesta Llei subsisteix, i subsisteix sense que la poguem alterar nosaltres per l'article 11 de l'Estatut de Catalunya, ni pel nostre article 62 de l'Estatut Interior.

El raonament, senyors, és irrefutable. Està molt bé que els senyors de la Unió Socialista diguin que això per a ells no té cap valor, que a ells no els interessa, tota vegada que digueren aquí que de les Lleis, únicament acceptaven el que creien útil.

Un Sr. DIPUTAT de la Minoria socialista: Vosaltres no ho dieu, però ho feu!

El Sr. TRIES DE BES: I allò ho diem amb motiu de l'assumpte Casanelles en tractar-se de l'article 24 de la Constitució de la República, i deien que mentre no els afectés per a ells no tenia cap valor. Però vosaltres que formeu avui, no diré tot el règim, però sí l'estat processal i substantiu, en tal forma que el traspàs de serveis ve a barrar una mena de solució de continuïtat, vosaltres no ho podeu mantenir. Posats en un pla revolucionari, bé; però vosaltres no, perquè sou governamentals de dret i de fet, i, per tant, haveu de mantenir l'estat jurídic de la República.

Hi ha l'altre aspecte dels embargaments en el qual el meu company Vallès i Pujals ha dit el que calia allegar, però jo solament us recordaré que això no és res definitiu, que els embargaments i retencions és una cosa provisional, que, d'acord amb la Llei, té per objecte assegurar les resultàncies del que passi, i es tracta d'un dret adquirit d'acord amb una legalitat vigent per a la República. Nosaltres no podem alterar ni modificar aquest estat processal.

Però allò veritablement desorbitant és la qüestió de la retroactivitat de les Lleis que han estat sempre sagrades, senyors Diputats! Han estat un principi tan sagrat, que jo us recordaré que la primera vegada que en una Llei escrita es va negar aquest principi de la retroactivitat de les Lleis, fou al segon any de la revolució francesa — de la qual vosaltres mantes vegades heu dit que sou els successors del seu esperit — i es féu per les raons que vosaltres adduïu en aquest Projecte de Llei, i era per a establir una millor distribució de la terra. I foren tals els conflictes que es varen presentar i fou tal la pertorbació que es produí, que s'establí, com a principi constitucional, el que ara anem a trepitjar. I no solament és amb el principi substantiu, sinó que topem de ple no solament amb l'autoritat de la Llei executada, sinó amb un poder que és sagrat i que ha d'ésser sagrat. ¿Per què quan s'ha vulnerat quelcom que hagin resolt els Tribunals de Justícia? O en el punt més greu, que és l'esfondrament d'una sobirania, quan desapareix i cau en una altra sobirania, no ja en una gradació de poders com el nostre, d'Estat central o integral, com diu la Constitució, però enquadrat en un règim econòmic, sinó d'una sobirania es respecten íntegrament les sentències executades, fins les sentències que estan en tràmit i en tots els tractats de pau veureu com aquest dret de gents de respecte el que el Poder judicial ha dictat, es manté com a principi fora de les discussions dels homes i aquí ho anem a negar i a trepitjar.

El doctor Carreres i Artau deia que això té un aspecte internacional, el dret de gents, i s'ha permès — i li agraeixo — al·ludir-me a mi. Jo, en una meva interrupció he dit i repeteixo, encara que amb certa ironia, perquè veig que no s'ha comprès l'abast del que he dit en parlar de la Societat de Nacions, que hi ha el Tribunal de La Haya.

Evidentment, si hi ha un estranger al que s'apliqui aquesta Llei, el seu Estat pot fer seva la reclamació, i si va al Tribunal de La Haya, la nostra Llei es cassarà.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Quina por!

El Sr. TRIES DE BES: Això ja ha passat en altres llocs, perquè la jurisprudència constant d'aquest alt Tribunal diu que hi ha un dret de gents que no es deu vulnerar.

Aquí solament s'ha adduït una raó pel representant de la Minoria socialista en el si de la Comissió, en dir: «És que això ho considerem nosaltres, perquè

aquestes reclamacions judicials plantejades després de la presentació d'aquest Projecte de Llei adoleixen d'un vici de nullitat». De què? ¿És que marca algun sentit? ¿Té alguna qualificació el fet de presentar una Llei? Ah! No ho trobareu a cap Llei del món. El fet de la presentació és ja un absurd, però més en el cas present, perquè la data de presentació d'aquesta Llei al Parlament no significa res, tota vegada que el que es presentà aleshores era la reproducció íntegra de l'articulat de la Comissió Jurídica Assessora. Ni tan sols el dictamen de la Comissió, perquè el fet de no voler respectar les sentències executives data d'ahir a la tarda, de manera que, en tot cas, en fer-se, seria des d'avui, però no des de la data de la presentació.

El senyor Coromines, malgrat la seva repugnància que jo he qualificat de noble i el seu sentit, no diré de juridicitat, perquè és una paraula ridícula, sinó pel sentit de Llei i de justícia, que li feia repugnància, perquè ha dit que no ha trobat cap Llei constitucional que ho impideixi, he de dir que això és un principi tan elemental dintre del Dret, com l'aire que respirem, i tant és així, que vosaltres recordareu que la ferida de mort de la dictadura, el que va sublevar més les consciències, allò que en les esferes intellectuals se'n féu una arma, fou el fet de què un home o un Poder s'enfrontés amb les resolucions del Tribunal de Justícia. I el Parlament català ha de cometre allò que féu el dictador? (*Rumors.*)

El Sr. FRONJOSÀ: I ara! I «la Caoba»?

El Sr. TRIES DE BES: Que no ho ha entès?

El Sr. FRONJOSÀ: L'entenc i el conec!

El Sr. TRIES DE BES: Aquest fou el greuge comès per la dictadura i que determinà la seva caiguda, perquè negà l'esperit del Dret, i això és el que anem a fer nosaltres. Mediteu, doncs, l'abast d'aquest precepte que, altrament, poca eficàcia tindrà, perquè el remei que poseu no aconseguirà altra cosa, en el món civilitzat, que demostrar que no heu sabut redactar un Projecte de Llei, i l'únic que farà serà cobrir-nos un xic de vergonya. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: La Comissió té la paraula.

El Sr. GALÉS: Malgrat que el senyor Tries de Bes ha pronunciat unes paraules detonants i explosives en parlar de la vergonya que pot caure damunt d'aquesta Comissió i del Parlament per aprovar una Llei com aquesta, jo m'he de sentir un xic escèptic davant de les seves inventives, perquè no crec que haguem de donar a aquest article que discutim un abast tan internacional com el que se'ns volia fer creure.

El Sr. TRIES DE BES: No m'ha entès, el senyor Galés.

El Sr. GALÉS: És possible; ja l'entendré més endavant. No podem donar-li aquest abast. Es tracta de reduir la qüestió i la discussió als seus límits veritables. No podem entrar, no desitgem entrar, al llac pestilent de la juridicitat. No podem compartir aquell tic, aquell plec professional, que jo, particularment, em penso que arriba a ésser una deformació professional dels advocats i del qual jo he intentat lliurar-me'n sempre, perquè aquest tic, amb aquest plec i amb aquesta deformació, es perd el criteri d'allò que és just i d'allò que és injust per a adaptar-se únicament a allò que és legal o a allò que és illegal; que moltes vegades deixa d'ésser just quan ha passat la circumstància, quan ha passat el temps en què aquella Llei es va dictar. I com aquesta posició, que és lògica en nosaltres que venim a crear un altre estat de Dret, no podem detenir-nos davant del tabú, davant del mite, d'aquestes forces de coses dictades, i no podem detenir-nos perquè això ens mereix, si fos cert — que hauríem de discutir-ho, i en aquesta discussió el Parlament no hi pot entrar perquè no és d'advocats, que és d'homes que interpreten el sentir i la voluntat del poble per a viure bé; no hi podem entrar-hi —, però si haguéssim de discutir per totes parts, repetiria els meus arguments. En aquest assumpte és molt més urgent, i la salut del poble ho reclama, que no esperem a què s'hagin posat d'acord els juristes sobre si tenim tal dret a fer tal cosa o si ens hem de deturar davant del mite jurídic, i, en canvi, permetre que continuï l'estat de confusió, l'estat d'anarquia que hi havia en el camp, pel qual se'ns deia des de tots els sectors de dreta, abans de què es presentés aquest Projecte de Llei, que vingués una Llei, fos com fos — no volien discutir ni el seu tant ni el seu quant; volien una Llei tan sols perquè quedés afirmat el principi d'autoritat, tan sols perquè tothom sapigués a què atenir-se —, i quan ha vingut tota aquesta Llei, feta tota la consideració i tota la cura possibles, aleshores no hi ha manera de poder arranjar les coses, aleshores no hi ha manera de què si s'han comès uns atropells, de què si s'ha comès una injustícia flagrant, de si s'ha desvirtuat en tot aquest temps per part de l'organització judicial no ajustada a l'esperit de la República encara — perquè encara no hi ha hagut temps de reajustar aquesta màquina que ha interpretat d'una manera diferent les mateixes disposicions del Govern, perquè és un fet fonamental en quant es parla d'aquests afers que mentre uns Jutges han interpretat d'una manera la disposició legal, els altres l'han interpretada de l'altra i s'han produït sobre casos mateixos sentències completament contradictòries — ...Aleshores, dieu quina és la sentència que havem de respectar...

El Sr. TRIES DE BES: I la Comissió Mixta de Madrid?

El Sr. GALÉS: ...¿quina és la sentència que té cosa jutjada i que s'ajusti a un principi d'equitat, que interpreti les coses a favor del conreador o que interpreti les coses a favor del propietari? ¿Qui és el que ha de decidir quan s'introdueix aquesta confusió dintre de la massa del poble, que no ha d'entendre ni pot entendre de juridicitat? I per això venim nosaltres i ho tallem; i per això diem: «Totes aquestes sentències, nosaltres venim i les transformem, no d'una manera violenta i brutal i definitiva — que hagués estat en el cas de què haguéssim dit "queden sense efecte, anullades i no se'n parla més" —; no.» Sinó que diem: «Aquestes coses que han donat lloc a aquestes sentències, com ells poden ésser justes a l'excepció fonamentadíssima del món, no a la jurídica, no a la legal, sinó en el sentit moral de justícia i equitat que hi ha al poble i ningú més sobirà que ell per a dir-ho dintre de Catalunya, quan hagin succeït aquests casos, hi hagi una revisió, hi hagi un recurs d'alguna manera, com volgueu dir-li, sense que nosaltres ens haguem d'entretenir en saber si és un recurs d'excepció de nullitat o d'altra mena, però perquè anem a les realitats i no anem a les paraules ni ens deixem enganyar per aquestes ar-

timanyes i artilugis legals o legalistes; que quedi ben clar quin és el sentit de justícia per a reivindicar-se davant d'un Tribunal.» I això és tot el que hi ha dret a esperar i amb tot sentit de justícia fonamental i perfecte poguem atendre quan es produeixi un cas evident d'un acte, una raó, pugui aquell cas ésser atès; i això és el que havem fet amb aquest article, però no podem de cap de les maneres anar a pacificar les coses del camp, deixant en peu tota la confusió i totes les injustícies que s'havien fet. Per si hi són aquestes injustícies o no hi són, hi ha la Comissió arbitral. I vosaltres dieu: «Ah!, nosaltres no ho podem fer perquè aleshores hi ha una Llei processal, aleshores hi ha uns articulats.» Aleshores recorreu a una cosa que a mi em fa sempre pena que ho hagi de dir un catalanista, recorreu a aquelles limitacions que entre tots jo crec que hem de sentir, encara que haguem d'acatar mentrestant no siguin transformades legalment, i aleshores acudiu al Tribunal de Garanties, a la Constitució. Més m'agradaria que tinguessin en aquest instant i en parlar d'aquestes coses el mateix llenguatge que sentia dir al senyor Ventosa i Calvell amb gust de què totes les coses de l'Estatut les havíem d'interpretar amb un criteri d'ampliació fins a la darrera delimitació que es pogués donar a la interpretació.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Amb un aditament: de què no representés un greuge per a un sector de Catalunya.

El Sr. COMORERA: Per a la propietat de Catalunya!

El Sr. GALÉS: I en aquest cas, ¿nosaltres és que fem alguna cosa diferent que tractar d'evitar el greuge que s'hagi comès contra el gran sector de Catalunya ¿És que tractem d'agraviar ningú sinó de treure precisament aquest greuge?

El Sr. SOL: A tots els propietaris.

El Sr. GALÉS: I encara que no puc seguir dintre de la maestria que té en aquests afers el senyor Tries de Bes, en definitiva he de dir-li que no veig com a cosa excepcional i inusitada anar a fer un Tribunal que no tingui totes aquelles antigues solemnitats i formalitat de què es rodejava la justícia, perquè no hem d'oblidar que estem en un conflicte social, que estem en un conflicte de treball en definitiva creat per las condicions de treball i que per aquí nosaltres tenim l'analogia d'allò que s'ha fet a Espanya i a tots els països del món es fa avui, de què els afers socials i de treball no es porten pas davant de la jurisdicció ordinària, que tant en el mercantil com en l'industrial són els Tribunals especials, Comissions arbitrals, Jurats Mixtos i demés aquells que en tenen cura, i perquè en definitiva s'ha entès, pel sentit modern de què potser aquella justícia històrica togada, no anava prou al pas de l'avenç i del progrés modern, que era necessari posar-hi homes que no tinguessin un esperit encarcarat dintre de la Llei i que no haguessin de judicar sempre amb aquella tendència que hi ha dintre dels Tribunals d'aplicació per a tota mena de qüestions, el cèlebre *do ut des, facios ut facies*, que a força d'aplicar-ho després ho han pres com un principi del seu procediment. És necessari que tinguem, doncs, en compte, que en portar la Comissió arbitral aquí no inventem res ni trenquem cap motllo internacional; que si l'haguéssim de trencar, molt ben trencat seria, que no em deturaria pas davant de cap tabú ni imatge, ni de res que tingués res de cosa sagrada. He dit. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. TRIES DE BES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tries de Bes, per a rectificar.

El Sr. TRIES DE BES: Per a rectificar breument al senyor Galés, el qual, substancialment, ha vingut a dir que aquests nous organismes responen a un nou estat de dret i de fet, perquè diu que és una qüestió de treball. Senyor Galés... més val que no en parlem d'això.

El Sr. GALÉS: Social.

El Sr. TRIES DE BES: Sí, social; però més val que no en parlem perquè nosaltres legislem perquè és una qüestió de dret civil... qüestió de dret civil, senyor Galés! De manera que en aquest terreny em sembla que ens entrebancaríem.

El Sr. GALÉS: No senyor: Política i acció social.

El Sr. TRIES DE BES: La política social és una acció, és molt diferent acció social agrària. Ja ens entenem!

El Sr. COMORERA: És la primera vegada.

El Sr. TRIES DE BES: La V. S. ha volgut semblar que jo anava a plantejar una qüestió d'abast internacional. No, senyor Galés, no; jo he esmentat un exemple que té tanta realitat que el Govern espanyol a les poques setmanes de proclamar la República va dictar un Decret en el qual es prohibia als estrangers l'adquirir propietats rústiques, va salvar els drets adquirits, no va establir el principi de retroactivitat d'allí endavant, i el senyor Galés sap més bé que jo perquè va dictar el Govern espanyol aquest Decret amb tanta pressa: perquè no vinguessin aquí estrangers i emparant-se en aquesta clàusula facultativa, que no és cap tabú ni cap mite, poguessin acudir al Tribunal de La Haia com varem fer altres estrangers.

El Sr. COMORERA: Citeu l'exemple de Mèxic.

El Sr. TRIES DE BES: Mèxic no té signada la clàusula facultativa.

El Sr. COMORERA: Això davant d'uns nord-americans que són més poderosos. Això vol dir que nosaltres estem en el dret de fer el mateix.

El Sr. TRIES DE BES: I com que el senyor Galés ja s'ha vacunat i collocant-se estratègicament — no hi tinc res a dir — ha dit que tots els arguments de juridicitat, que jo no empro aquesta paraula, no l'impressionen, naturalment que no he de descendir en el seu terreny. Però és que aquí estem constantment parlant d'un fantasma, d'uns Jutges prevaricadors, d'una missió de justícia encarcarada. Però, senyor Galés, també d'acord amb aquest dret modern, amb aquest esperit modern, el Govern de la República també ha establert una Comissió arbitral on hi han socialistes, que suposo que les VV. SS. no diran que és la justícia togada, encarcarada, i es tracta precisament d'aquestes sentències que han passat per aquesta Comissió, que em sembla que ni la juridicitat ni el dret romà

hi tenen res a veure, sinó que és una Comissió arbitral; es tracta precisament de respectar el que ha fet aquesta. Això no se'm pot contestar, evidentment, no tinc res més a dir.

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Galés.

El Sr. GALÉS: Com que acaba de dir el senyor Tries de Bes que no es poden contestar els seus arguments, no tinc res a dir.

El Sr. PRESIDENT: Va a passar-se a votació el vot particular del senyor Tries de Bes.

(*En votació ordinària és rebutjat el vot particular que s'ha discutit. Han votat a favor de la seva acceptació els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.*)

(*Es retirat pels seus autors el vot particular llegit anteriorment al rebutjat, doncs aquest, de fet, l'anullava.*)

(*Es dóna lectura a l'esmena següent*:)

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent esmena al dictamen sobre el Projecte de Llei especial per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

Article 5.º S'hi afegirà el paràgraf següent:

Un cop fixades de manera ferma les normes per la Comissió arbitral, el propietari podrà instar l'execució judicial.

Palau del Parlament, 2 de juny del 1933. — Duran i Ventosa, J. Ventosa, Vidal i Guardiola i Valls i Taverner.»

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cerezo, per la Comissió.

El Sr. CEREZO: No acceptem aquesta esmena perquè entenem que no entra en aquest article; en tot cas la poden reproduir quan parlem de la Comissió arbitral i llavors veurem si es pot acceptar o no.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Senyors Diputats: És vertaderament deplorable que la Comissió no s'hagi fixat prèviament en el redactat d'aquesta esmena i que per a refusar-la hagi donat la raó que acaba d'exposar el senyor Cerezo. Si en algun lloc tenia el propòsit d'ésser justa i oportuna aquesta addició, és aquí, perquè precisament es tracta de veure en quina forma es podrà realitzar allò que acordi la mateixa Comissió arbitral. Dintre d'aquest mecanisme que ve a donar aquest Projecte, diu que per una banda sembla que vingui a establir com un Jurat per a resoldre qüestions de fet a la Comissió arbitral però que després hagin de venir les execucions de dret per part dels Tribunals de Justícia. Era això el que es referia l'addició o esmena que hem tingut l'honor de presentar. Em sembla que admetent aquesta esmena no s'hauria fet res més que completar aquest mateix article i donar facilitats per al compliment del que en definitiva decidís la Comissió arbitral. Més, si amb aquestes lleugeres paraules n'hi hauria prou per a defensar l'addició o esmena, em permetrà la Comissió i la Presidència que n'hi afegeixi algunes altres, perquè crec que el refús d'aquesta esmena té un abast i transcendència molt superior a la d'admetre en si o en no un paràgraf determinat. I és que aquest refús afegit al molt que s'ha dit respecte els Tribunals de Justícia i a l'Administració de justícia en general en aquests dies de debat, a les paraules que s'han pronunciat fa molt poc, a les que s'havien pronunciat abans inclús indirectament pel senyor Conseller de Justícia i Dret, vénen a afirmar aquest rezel que trobem vertaderament lamentable que plana sobre aquesta assemblea en quant es tracta dels Tribunals de Justícia. I és per això que, separant-nos per un moment, però en gràcia a la importància i transcendència de la qüestió, del detall de redacció a què ens estem referint en aquest moment, em permetré cridar l'atenció molt especialment del Govern de la Generalitat que està aquí present, encara que no hi sigui en aquest moment el senyor Conseller de Justícia i Dret, respecte els perills polítics que comporta aquest estat de susceptibilitat en què sembla que s'està vivint respecte a les relacions dels Tribunals de Justícia. Estat de susceptibilitat, per no dir d'animositat, que s'està traduint insistentment en totes les manifestacions que aquí s'han fet, que no retreuré perquè no es tracta de paraules escapades potser en el calor d'una improvisació, sinó en tot el conjunt d'aquest Projecte de Llei; no em referiré dic d'una manera concreta a frases tan censurables que s'hagin pronunciat com la del llac pestilent...

El Sr. GALÉS: De la juridicitat.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Com la de qualificar les coses judicades de *tabú* o mite, la de dir que per sobre les resolucions dels Tribunals de Justícia hi han d'haver els acords d'allò que amb una frase ben inintelligible per cert se'n diu la justícia popular. Jo em permetré, senyors Diputats, cridar-vos l'atenció respecte d'aquest particular, perquè ens trobem, no en un Parlament que porti llarga durada ni un Govern d'autonomia que estigui ja consolidat amb tal forma que pugui desafiar determinades extralimitacions d'aquells que en ell hi porten la responsabilitat de la direcció; no ens oblidem que ens trobem en els inicis de la seva vida política i pensem que en els inicis d'una vida política és quan tenen més importància els elements fonamentals de tota aquesta vida política. Està bé que es parli, senyors Diputats, de vegades amb un to una mica més lleuger, de determinades matèries, però quan es tracta de l'administració de justícia cal pensar sempre que es tracta d'una de les coses més serioses que hi ha al món. L'administració de justícia, no la justícia a seques, que és una paraula que després cadascú interpreta a la seva manera, l'administració de justícia, és la garantia única de la civilitat. Sense administració de justícia, per Governs que hi haguessin, per policia que existís, els homes no es trobarien garantits contra les tiranies. I penseu en el desenvolupament que l'administració de justícia ha anat tenint en el transcurs dels segles, que al principi l'administració de justícia no era més que una emanació d'aquell que manava — no dic governava — d'aquell que manava, i amb el temps l'administració de justícia anat constituint-se en uns organismes in-

dependents, que quan més independents han estat i més forts, més han constituït una garantia de tots els ciutadans contra totes les tiranies, contra les tiranies unipersonals, contra les tiranies oligàrquiques i contra les tiranies populars; contra tota mena de tiranies no hi hagut ni hi haurà mai legítimament altra garantia que una administració de justícia ben organitzada.

El Sr. FRONJOSA: D'això ningú n'ha dit el contrari, senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: S'ha dit moltes vegades que nosaltres, en demanar l'autonomia per a Catalunya, en tractar de constituir la nostra terra en un país lliure per a governar-se dintre d'unes determinades normes per si mateix, aspiràvem a ésser l'admiració del món. Prescindint d'un xovinisme natural, que al cap i a la fi, en molts determinats moments, no és més que una manifestació excelsa de patriotisme, tots ens complaem de què tinguéssim aquesta aspiració, però pensem si en tractar de l'aspiració a ésser l'admiració del món, és que hem de pensar en ésser un cas únic en el món, un cas d'un poble que vulgui viure sense respecte als Tribunals de justícia. Jo no sé, senyors del Govern i senyors de la Majoria, si dintre d'aquestes admiracions, que necessàriament hem de tenir tots a la nostra vida política, la força, l'aptitud política, la vitalitat dels altres pobles, quins pobles us agraden més, quins pobles exciten més els vostres sentiments admiratius, en el sentit no de prendre'ls d'exemple per anar-se a guiar solament d'ells, però sí per a tenir-los una mica com un espill on mirar-se. En determinats moments del catalanisme, pensàvem molt en Suïssa; en determinats altres moments hem pensat en els països anglo-saxons i escandinaus. Jo no crec que dins de les nostres doctrines catalanistes hi hagin altres pobles als quals poguem prendre especialment com a models, perquè els països germànics no són països que per la seva mentalitat ens puguin servir d'exemple a nosaltres, dintre de la vitalitat de les nostres idees nacionalistes. Però si pensem en els països anglo-saxons i escandinaus, fixem-nos en què són països en què hi ha un culte extraordinari als Tribunals de justícia, perquè es consideren aquests Tribunals com el veritable empar de tots els drets i de tots els interessos. Sense aquest empar de tots els drets i de tots els interessos, no hi haurà, com us he dit abans, una vida civil. I s'em dirà: Molt bé, però és que precisament aquest Projecte de Llei, precisament aquest ambient que aquí s'ha anat formant, és perquè no tenim prou confiança en l'organització actual dels Tribunals de justícia...

El Sr. COMORERA: Ni en els Jutges, tampoc.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ah, senyors Diputats! Això poden dir-ho interrumpent — i perdoneu que no reculli més interrupcions que aquesta — des dels sillons dels socialistes, però això no es pot dir mai des dels bancs que ocupen la representació de la Generalitat, que és la representació del Govern. Es pot dir mal si es vol — quina obra humana hi ha que no estigui subjecte a censures? — del que hagin fet o hagin pogut fer els Tribunals de Justícia, però quan s'ocupa el Govern no es pot censurar globalment cap actuació; quan s'ocupa el Govern i s'ocupen no solament aquests bancs, sinó aquests sillons que recolzen al Govern que ocupa aquest banc, l'obligació vostra és que si creieu que una administració de justícia està mal organitzada, organitzar-la bé, si creieu que hi ha quelcom per a depurar, depurar-ho, si ha quelcom per a rectificar, que es rectifiqui. El que no s'hi val és a desprestigiar constantment l'actuació dels Tribunals de justícia, i al que s'hi val menys encara és a donar aquest espectacle; i jo sento que en aquest moment estigui absent el senyor Conseller de Justícia i Dret, al qual, com a tots els altres companys de Govern, jo professo una amistat sincera i lleial, i no voldria jo molestar gens ni mica, però crec que quan es pronuncien aquí constantment paraules depressives, molestes per als Tribunals de justícia, s'hauria d'aixecar des d'aquests bancs una veu a defensar els Tribunals de justícia i a prometre que els Tribunals de justícia, en quant del Govern de la Generalitat depengui, compliran estrictament sempre les seves obligacions amb el poble de Catalunya. (*Molt bé, molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

Jo crec, senyors Diputats, que en aquests moments mateixos en què estem preparant el que el Govern autònom de Catalunya es cuidi de tot el que fa referència a l'administració de justícia, no ens farà gaire favor, senyors Diputats, el que aquells vinguin a combatre la major latitud possible, aquesta dilatació a què feia referència el meu amic senyor Ventosa i Calvell, de les nostres atribucions dintre de l'Estatut, no ens farà gaire favor per a obtenir-les el que els que siguin contraris puguin dir: ¿Com aneu a lliurar l'administració de justícia a uns homes que ni tan sols saben defensar-la, que ni tan sols saben defensar les seves actuacions i les sentències que han dictat aquests nostres mateixos Tribunals de justícia? ¿No penseu en la situació difícil en què us trobareu en el traspàs de serveis quan ens trobem amb aquest *handicap* per aquesta manca de coratge, d'energia amb què s'ha sortit a defensar els Tribunals de justícia? Que s'han comès faltes? Les faltes, dintre de la legislació actual, tenen esmena. Adopteu tots els remeis que volgueu dintre dels termes legislatius que avui trobeu. Si amb aquests termes legislatius que hem heredat del regisme anterior, dieu que no són suficients, prengueu altres acords, però no emprengueu aquesta tasca d'anar a substituir les resolucions d'aquells Tribunals de justícia per cap altre organisme en aquelles coses que són veritablement declaracions de dret. Això, no obstant, és el que s'està fent en aquest moment, això és el que ens està perjudicant d'una manera extraordinària en aquest inici, com us dic, de la nostra autonomia política, en aquests començaments que, perquè són començaments, els hem de mirar amb molt més de compte. A mi em sap greu molestar els senyors Diputats amb unes manifestacions d'aquest ordre, que reconec no estan potser ben bé dintre dels termes de la defensa d'una modesta esmena com la que hem presentat, però és perquè jo, i permeteu-me afegir aquesta confessió, jo no sóc dels que en aquests moments difícils de l'au-

tonomia de Catalunya, en aquests moments difícils en què s'aixequen veus airades, inclús contra la mateixa autonomia, per part de determinats elements de Catalunya, jo no sóc dels pessimistes. A mi, tots aquests acords que prendreu, tota aquesta Llei que jo crec funestíssima que votareu per una aclaparadora majoria, tot això a mi no em fa posar gens en dubte la meva fe catalanista. Jo sóc tan catalanista i tan optimista en catalanisme com era abans, i siguin els que siguin els acords que prendreu, jo no penso que per això ha de quedar en perill l'autonomia de Catalunya, perquè jo crec, senyors Diputats, que el que està succeint no és sinó que l'autonomia política de Catalunya està passant, com us diré jo, l'època del xarrampió...

El Sr. FRONJOSÀ: És la consciència del temps.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Està en una edat d'infància, i el poble de Catalunya no estava preparat per a l'exercici de les funcions polítiques, i, per consegüent, és molt lògic en aquests inicis aquest balbuceig de la vida política (*Rumors en la Majoria.*)

El Sr. CANTURRI: No s'hi val a dir això.

El Sr. SELLÉS: No s'hi val a què ho diguin els que no han votat l'autonomia! (*El senyor Armendares pronuncia unes frases que no es percebeixen.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo sento molt que al senyor Sellés, que al senyor Canturri i al senyor Armendares els molesti que jo sigui optimista en autonomia, malgrat dels errors que les VV. SS. puguin cometre. (*Més rumors.*)

El Sr. CANTURRI: No, no ens molesta això, sinó que tergiversi les coses.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Perquè tinc aquesta fe i aquest optimisme i perquè crec que hi ha quelcom per damunt dels nostres errors, dels uns i dels altres — tots en podem cometre —, és que segueixo tenint aquesta fe, però crec també, senyors Diputats, que sense que, dintre de les limitacions de les nostres facultats, féssim observar les equivocacions en què creiem es pot incórrer, si no féssim això incorreríem també en un greuge extraordinari contra Catalunya. Nosaltres creiem que hem de fer-vos present això, fer-vos present, us dic, que l'administració de justícia ha d'ésser un dels pilastres fonamentals del nostre règim econòmic.

Hi ha certes paraules, senyors Diputats, que no es poden pronunciar en va. Hi ha certes paraules que són quelcom més que unes lletres unes al costat de les altres, a les quals poguem donar una interpretació capriciosa. Ni la Llei, ni l'autoritat, ni la llibertat, ni la justícia, no són paraules que es puguin pronunciar mai en va. Parlar de la Llei i no fer-ne cas i menysprear-la; parlar de l'autoritat, en quant és legítim, i voler-ne prescindir; parlar de la llibertat i creure que la llibertat no és més que per a un mateix, i que no ha d'ésser també per als altres; parlar de la justícia i creure que quatre senyors reunits en un moment determinat tenen facultats d'imposar-la, i que no la tenen aquells encarregats per la Llei per declarar-la en tot moment, és perillosíssim per a un règim autonòmic. Aquí s'ha parlat moltíssimes vegades, ja us dic, avui mateix se n'ha parlat amb veritable menyspreu, d'aquests principis cabdals de la civilització. Jo demanaria que, encara que pugui haver-hi aquell esperit d'inquietud dels Diputats de la Majoria, aquells que m'han interromput abans, que en uns determinats moments vénen a recalcar encara aquest poc cas que es vol fer d'aquests principis fonamentals, que almenys aquells que tenen en aquests moments la responsabilitat en la direcció de la vida política — em dirigeixo, naturalment, a aquells que s'asseuen molt dignament en aquest banc... (*Assenyalant el banc del Govern.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: Ja en parlarem.

El Sr. DURAN I VENTOSA: ...comprenent en tot moment que l'administració de justícia és un dels puntals fonamentals del nostre organisme polític, i que l'obligació d'aquells que volen convertir aquests nostres organismes polítics en una cosa eficient, ha d'ésser el vetllar constantment i en tot moment pels prestigis de l'administració de justícia.

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. GALÉS: És possible que els senyors Diputats no es recordin, després del brillant parlament fet pel senyor Duran i Ventosa, de quin assumpte estàvem tractant, perquè es tractava d'una esmena a l'article 5.è. Una vegada fixades, d'una manera ferma, les normes per la Comissió arbitral — i deixem el redactat a la responsabilitat del seu autor —, el propietari podrà instar l'execució judicial, és a dir, es tractava purament i exclusiva d'una manera de funcionar les Comissions arbitrals, d'un procediment per a funcionar i fer efectives les decisions de les Comissions arbitrals, i en aquest punt la Comissió no ha de fer res més que ratificar les paraules dites pel meu distingit company senyor Cerezo quan deia: «Aquest assumpte serà tractat en el seu lloc adequat. En quant parlem de les Comissions arbitrals, parlarem de quina força d'obligació tenen i de com s'executaran aquestes decisions».

Jo hauria ja complert amb la meva missió com a membre de la Comissió després d'haver dit aquestes paraules, però com que el senyor Duran i Ventosa s'ha referit d'una manera directa unes vegades, indirecta altres, a manifestacions fetes per mi, jo crec que he d'aprofitar el moment per a ratificar-les i per a justificar-les, si cal justificació, perquè en tot moment jo he tingut molta cura en salvaguardar que parlava en la meva pròpia i única i personal responsabilitat de Diputat, perquè jo no estaria pas content que la investidura de Diputat no em servís per anar al Parlament i denunciar en tot instant aquelles coses que facin olor de podrit dintre de Catalunya, i una d'aquestes coses, certament, des del punt de vista de Catalunya, del Govern de la República, i dels grans pensadors que han portat a Espanya a aquest instant de regeneració, és l'actuació de certs Tribunals de Justícia. Perquè si hi ha una cosa que hagi sofert diatribes i sobre la qual tots, el Parlament d'Espanya i tots els Ministres, hagin estat contínuament treballant per a depurar-la, sense poder-ho aconseguir, perquè no era qüestió dels Ministres, que era qüestió del règim, i mentre hi hagués aquell règim monàrquic no es podia reformar vicis inveterats dintre del funcionament de l'organisme judicial, però si s'han de cercar antecedents, és aviat avui i no és ocasió, però quan vulgui el senyor Duran i Ventosa podrem portar-li a carretades els llibres, els follets, els discursos fets per anar a obtenir un regisme d'administració de la justícia que fos més eficient,

que fos més pràctic, gratuït, ràpid i sense cap dels vicis que puguin tacar un organisme de justícia. Si el senyor Duran i Ventosa creu que en venir aquí amb un esperit renovador, amb un esperit de voler purificar aquelles coses que són susceptibles de millora, que és veu popular, que és necessari parlar quan s'escaigui, de la reorganització de la justícia, i quan per nosaltres, catalanistes de tota la vida, és un dels temes preferits davant del poble, el que la justícia fos de casa, fos feta amb gent de casa, que fos feta amb una completa solvència i amb una confiança en els organismes públics nostres; si això ha estat una de les primeres beseroles del catalanisme, que els Jutges com els altres funcionaris, fossin catalans en principi! ¿Es que avui, arribats aquí, haurem de renunciar a aquelles conviccions que ens han mogut des de la nostra infantesa? No, senyor Duran i Ventosa, mentre els Jutges, els Tribunals, tota classe de magistratura que sigui aquí a Catalunya, no hagi tingut la convalidació dels organismes de Govern de Catalunya, del Parlament de Catalunya, del nostre Govern, quests organismes els acataré perquè són la Llei general de la nació, però no se'm privarà de voler que hi hagi una reforma, que hi hagi una regeneració, que hi hagi una purificació, que hi hagi una innovació de procediments, i quan s'escaigui, de persones. I aquest és el criteri que entenc perfectament lícit, perfectament governamental, perquè jo no crec que governamental vulgui dir ésser estantís; no fem com aquells faritzeus que Jesús odiava tant, que no volien més que la veritat oficial, i crec que alguna vegada la veu del poble ha d'ésser la veritat oficial. I nosaltres tenim la missió aquí, la missió de portar la veritat de les coses, retornant a la naturalesa de les coses, que si una revolució té un sentit, és el retorn a la pristina puresa de les coses de la naturalesa, i és el que volem fer; i una altra interpretació no es pot donar a les meves paraules, que jo he tingut molta cura, tot i sostenint el meu criteri particular sobre el que s'hagi de fer en aquest ram, de no intercalar ni interferir qüestions amb les d'aquest debat. De passada, lleument, hem dit perquè aquestes sentències que han estat fins ara judicades atenent-se a unes normes que no debien ésser molt clares quan les interpretacions són diverses, calia que hi hagués una revisió. D'aquella manera s'intenta fer-ho per les finalitats de la Llei. I ara, inculcar una qüestió que es refereix a la substància mateixa de l'autonomia de Catalunya, crec senzillament que és un marge massa petit.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Les solucions del senyor Duran i Ventosa no haurien fet que jo m'aixequés en nom del Govern a recollir part de les coses que ell ha indicat en el seu discurs, perquè la Comissió va seguint de ple i el Govern també el pas de la discussió de la Llei que aquí es discuteix. Jo no m'hauria aixecat a contestar en nom del Govern, si el senyor Duran i Ventosa no hagués parlat d'una manera tan delicada com la que ha insinuat, i que crec que ens obliguen a deixar completament aclarides algunes de les insinuacions que el senyor Duran i Ventosa feia en el seu discurs.

És molt sensible, i crec que en el fons del seu esperit els senyors representants de Lliga Catalana ho consideraran també així, és molt sensible per ells haver-se de trobar en el cas, haver-se de trobar en una situació en la qual han d'impugnar totes les coses que presenti aquest Govern i la Majoria. Els senyors representants de Lliga Catalana els hi escau un paper de crítica, un paper de censura, que ben sovint es pot comparar, amb aquell paper que es donava als que se'ls deia advocats del diable; perquè resulta que, portats probablement per aquesta necessitat de trobar malament, de trobar arguments contraris a tot el que nosaltres fem, ells han de fer sempre una invocació, ells han d'invocar una sèrie de possibilitats, les quals tinc la certesa que en el fons, en el fons del cor de persones que han ratificat la seva fe autonomista, encara que ho facin creient que es donen la raó, en el fons del seu esperit els hi ha de doldre bastant. Jo recordo que en altres intervencions, quan es discutien altres assumptes, una vegada, quan es tractava de l'extensió del règim local, vaig haver de parlar també i dir que una interpretació que es donava, no sols des d'un punt de vista de text legal, sinó de sentències del Tribunal Suprem, podria donar com a resultat el restringir la nostra autonomia. Avui hem pogut veure que no era sols una apellació al Tribunal de Garanties Constitucionals, sinó que l'assumpte es porta encara més per a tornar a retreure la petita sobirania de la nostra terra, amb el temor de què pogués intervenir el Tribunal.

El senyor Duran i Ventosa ens diu primer que tenim animositat per a tots els elements de la justícia espanyola, fent-nos amb això una ferida en la susceptibilitat de poguer portar conflictes en l'ordre de la justícia i també ens parla de què es podrien crear dificultats a la mateixa Comissió Mixta de Traspàs de Serveis. Jo he de dir d'una manera clara i sense afany polèmic, però he de dir que és quelcom perillós que en boca de persones que es ratifiquen autonomistes, es vagin assenyalant amb una precisió matemàtica i excessiva totes aquestes possibilitats que els nostres adversaris puguin posar-nos dificultats i al mateix temps anar indicant aquelles trinxeres o punts de combat en què pot minvar-se la nostra autonomia. (*Molt bé, en la Majoria.*)

Nosaltres no tenim, i en nom del Govern de la Generalitat em plau dir-ho d'una manera rotunda, categòrica i clara i fer aquesta afirmació, nosaltres no tenim — i he recollit les paraules mateixes que deia el senyor Duran i Ventosa — la més mínima susceptibilitat ni la més mínima animositat pel que sigui administració de justicia. I podem dir més: podem dir que tenim provat que no la tenim, en totes les relacions amb els òrgans de l'Estat espanyol. No crec que per part dels bancs de Lliga Catalana es pugui citar un sol cas en el qual el Govern de la Generalitat no hagi mantingut amb tots els òrgans de l'Estat una actitud absolutament discreta i una actitud absolutament correcta. Sí, nosaltres, en tot el

que fa referència a l'Administració de l'Estat i aplicació de l'Estatut — ho hem dit públicament moltes altres vegades i volem repetir-ho aquí ara novament amb la seguretat de què no serem rectificats —, hem tingut sempre i volem tenir, volem abservar, aquesta actitud d'absoluta correcció i d'absoluta discreció. I per a mantenir aquesta actitud, no ha de doldre'ns cap esforç ni farem resistència sobre nosaltres mateixos, afirmant, com he dit abans, d'una manera clara i rotunda, que no hi ha per part nostra ni susceptibilitat ni animositat de cap classe per a l'administració de la justícia. Però ara ve una cosa distinta: Nosaltres, homes d'esquerra, no som potser únicament, com deia el senyor Tries de Bes — i ho deia amb una certa galanura, una mica irònica —, fills espirituals de la revolució francesa...

El Sr. TRIES DE BES: S'ha dit aquí, senyor Pi.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Nosaltres som fills espirituals d'un pensament modern...

El Sr. TRIES DE BES: S'ha dit aquí.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Som fills espirituals d'un pensament modern, i nosaltres aquest pensament modern el posem per damunt de tot. I creiem que la intelligència humana es pot exercir per mitjà de la raó crítica i que sobre totes les coses del món, per damunt de totes les coses del món, es pot exercir l'acció de la crítica honrada i serena. I així he de subscriure en absolut les paraules del senyor Galés, precisament per creure que l'esperit crític, exercit honradament, no s'ha d'aturar mai davant de cap cosa, sinó que s'ha d'exercitar en totes les coses, i profunditzant, penetrant en les mateixes coses. I nosaltres, que tenim un gran respecte a la Justícia, creiem que en bé de la mateixa Justícia, en benefici de la mateixa Justícia, es pot i s'ha de fer una labor de crítica honrada per a mirar de canviar aquelles coses que no estiguin bé dintre de la mateixa Justícia, i així arribar en tot el possible a la justícia més pura, que és el que nosaltres volem que sigui la justícia de Catalunya. (*Molt bé!, molt bé!, en la Majoria.*)

Nosaltres tenim exactament els mateixos respectes per a la justícia que diuen tenir els representants de Lliga Catalana. Ara bé, nosaltres tampoc no voldríem mai que aquest respecte a la justícia tingués caràcter d'exclusivitat, perquè crec que hem de procurar que en els àmbits i en els sentiments de la vida humana hi hagi quelcom més que justícia.

Deia el senyor Tries de Bes que la cosa que havia fet més mal a la Dictadura era l'haver anat contra una sentència de Tribunals. I nosaltres diem que això no ho trobem bé, que ha de sentir-se i existir respecte per les sentències dels Tribunals, respecte per a l'administració de justícia, però en l'obra de la Dictadura hi veiem una sèrie d'agressions contra la dignitat dels ciutadans que fan un conjunt de coses de molt major volum que el que pugui representar aquestes agressions a l'administració de justícia, del que representaria aquest fet aïllat. El que deia el senyor Tries de Bes era un dels fets, però no era el conjunt dels fets; i això demostra que les coses s'han de mirar amb gran amplitud, amb la major amplitud possible i no amb perspectiva unilateral.

Deia el senyor Duran i Ventosa que la justícia està per damunt de tot, i jo crec i dic que al costat de la justícia hi han altres coses fonamentals de l'esperit, com són la cultura, l'interès social i altres manifestacions de l'esperit; aquesta sensibilitat cada vegada més afinada que té l'època contemporània. I aquestes coses congriades amb la justícia formen la civilització. Però mai, sota del prisma únic de la justícia, hem d'oblidar els propòsits de la civilització d'avui.

Res més. Em sembla haver deixat ben aclarida la posició del Govern. I ens plau recollir del senyor Duran i Ventosa les seves manifestacions d'autonomisme i de fe; i diem que nosaltres també tenim aquesta fe i tenim optimisme; i ho tenim més encara, perquè nosaltres encara conservem l'optimisme, encara que veiem que haurem de lluitar per a portar a realització les nostres esperances i ambicions, contra jactàncies i esperit hostil, que potser en moments decisius es congriïn contra nosaltres al conjur de les provocacions massa reetides d'aquesta Minoria. (*Molt bé, molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Per a rectificar breument al senyor Galés i al senyor Conseller Primer. El senyor Conseller Primer em deia que no podríem citar els actes de Govern o els actes del Partit en conjunt.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Del Govern concretament.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Del Govern que puguin portar un desprestigi a l'administració de justícia.

El Sr. CONSELLER PRIMER: He dit els actes que no es portessin amb correcció deguda a tots els òrgans de l'Estat.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo no havia parlat, senyor Conseller Primer, de correcció, perquè em guardaré d'atribuir a cap senyor Diputat i molt menys a un honorable membre del Govern, una frase d'incorrecció. El que jo dic és que ha estat molt lamentable que no s'hagi aixecat constantment la veu del senyor Conseller de Justícia o d'un representant qualsevol del Govern de la Generalitat quan s'ha parlat en certs tons dels actes dels Tribunals de Justícia. Els Tribunals de Justícia poden errar, com tots els homes, però en un cas concret; més, dir a uns homes que erren en tots els casos, és un greuge. Que es digués que en determinats casos els Tribunals de Justícia s'han equivocat, és una cosa explicable, però el que es fa aquí és el greuge de condemnar en bloc una sèrie de sentències.

Altrament, el senyor Conseller Primer ha fet una manifestació que jo desitjaria destruir en aquests moments, en dir que dels sillons de Lliga Catalana es vénen subratllant totes les possibles tares de la nostra actuació, que poden constituir uns arguments dels nostres contraris per a llur crítica.

El Sr. CONSELLER PRIMER: En el desenvolupament de l'autonomia.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo diré al senyor Conseller Primer, i amb ell a tots els senyors Diputats, que no tinc el costum de pensar que els altres siguin enzes o que els altres ba-

den, jo penso que els altres són més aixerits que jo i que sabran estar alerta en la defensa de les seves idees, almenys tant com jo. El que sí crec és, en fer aquestes observacions en el si del Parlament català, pot determinar aquesta política un xic perillosa que determini algun conflicte entre nosaltres i que aquests conflictes aquí petits en sortir d'aquí es tornin greus.

Pel demés, autoritat té el Govern de la Generalitat per a defensar els interessos de Catalunya en totes les seves actuacions i no crec que per cap dels arguments aquí exposats se'n pugui determinar uns perills ni un perjudici per al normal desenvolupament de l'autonomia de Catalunya.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Tots ho desitgem així.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo no crec molt en què l'autonomia de Catalunya hagi d'ésser afectada pel que nosaltres alleguem en un article ençà o en un article enllà. L'autonomia de Catalunya serà forta i duradora i ampliable segons com es portin els organismes totals constitutius de l'autonomia de Catalunya, segons com sigui el Govern, i en dir el Govern no em refereixo als actes que facin determinades persones, ja que en cert sentit governem tots, i segons com es governi l'autonomia de Catalunya es consolidarà i s'ampliarà segons com obrem tots, però principalment els que tenen la responsabilitat del Govern; en una paraula, governant a satisfacció del poble de Catalunya.

La Mancomunitat de Catalunya era una cosa insignificant; no obstant, es desenvolupà sempre per damunt d'una determinada esfera d'acció. La Generalitat de Catalunya que té unes facultats molt més àmplies, ha de fer el necessari per a omplir aquesta esfera d'acció; però per a omplir-la, senyors Diputats, cal no oblidar que allò que el Govern de la Generalitat ha de fer, principalment, és governar a satisfacció de tots els catalans, procurant resoldre per damunt de tot els problemes que ens han d'unir a tots els catalans, contra el que en diríem l'enemic, l'adversari comú, i serà una mala política per a consolidar l'autonomia de Catalunya fer actuacions que dividei-xin els catalans i separar les idealitats d'uns i d'altres.

Aquest és el meu desig i això vull explicar com a sentit de fe en el catalanisme. Hi ha qüestions que ens han emparat, però cal preocupar-se especialment de tot el que ens ha d'unir. I així la satisfacció derivada de veure realitzades les nostres aspiracions serà un fet i s'arrelarà molt més l'autonomia de Catalunya.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller Primer té la paraula.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Seré breu en la meva rectificació. He de fer constar solament tres punts en contestació el que ha manifestat en la seva rectificació el senyor Duran i Ventosa.

Primerament, deixar ben sentat que mai s'ha atacat d'una manera genèrica els Tribunals de Justícia. S'han pogut fer crítiques sobre casos isolats i referents a un moment determinat o a un assumpte concret, però mai s'han fet atacs de caràcter general, i en aquest sentit ja m'he manifestat d'una manera explícita sobre els Tribunals de Justícia. Ho he dit abans i com a conclusió del debat desitjo que aquesta afirmació resti clarament sentada.

Un altre punt és el que es refereix a la interrupció que he fet al senyor Duran i Ventosa, a una interrupció que m'he permès formular quan parlava de les crítiques que podrien donar lloc o als conflictes que podrien derivar-se de l'actuació del Govern. Jo dic del desenvolupament de l'autonomia.

Nosaltres creiem, sigui quin sigui el Govern, sigui una majoria o sigui una altra majoria, sigui un consell o un altre consell, els que actuïn, l'obra que realitzin, com a Estat autònom, ha de portar fatalment certs conflictes.

El senyor Duran i Ventosa parlava de l'assaig de la Mancomunitat, però ell sap bé que en aquells temps també hi havia certs conflictes. No és per l'obra del Govern ni per l'obra de la Majoria, sinó pel fet de la implantació de l'autonomia que poden venir certs conflictes i a aquests em referia en dir que no convenia donar la sensació de què des d'aquí es preveiessin aquelles trinxeres o punts d'atac que podien haver-hi en diversos punts de la nostra autonomia.

I per acabar, he de constatar una relativa satisfacció pel discurs del senyor Duran i Ventosa, no solament per l'expressió de catalanitat que ha posat de manifest, sinó per un punt concret i és aquell en què donava ja una interpretació més humana al sentit legalista del que fins ara havíem sentit d'aquesta Minoria durant la discussió del Projecte de Llei.

Parlava en una forma que semblava que la seva veu sortís dels nostres bancs quan deia que no vindria d'un article ençà o d'un article enllà, sinó que, en resum, la força es derivaria de la realitat dels nostres actes. Aquest és precisament el nostre sentit envers la legalitat que mereix tots els nostres respectes, però no solament donant-li una aparència formal, sinó un contingut. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la votació de l'esmena. (*En votació ordinària, és rebutjada l'esmena. Han votat a favor de la seva acceptació els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.*)

Lectura d'un dictamen de la Comissió de Governació relatiu a un Projecte de Llei de segregació de termes municipals

Reunida la Comissió de Governació sota la presidència del senyor Jaume Simó i Bofarull, i actuant de Secretari el senyor Joaquim Bilbeny i Bosch, i amb assistència dels Vocals senyors Martí Barrera, Francesc Arnau, Josep Maria Espanya, Josep Fontbernat, Josep Folch, Miquel Vidal i Guardiola, Romà Sol, Joan Rovira i Roure i Manuel Serra i Moret, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei de segregació de termes municipals, després d'haver-se exposat llurs diferents opinions, la Comissió ha pres l'acord, per unanimitat, de sotmetre a l'aprovació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Art. 1.r S'autoritza el Conseller de Governació perquè, en vista de les instàncies, acords i

expedients de segregació produïts pels Ajuntaments de Pedret i Marsà, del terme de Vilanova de la Muga, per a constituir el de Pedret-Marsà, de les entitats menors locals d'Utxafava i Novelles, del terme de Castellnou de Seana, per a constituir el de Vilassana, del barri de Vallromanes, del terme de Montornés, per a constituir el de Vallromanes, i segregació de Mongat del Municipi de Tiana, pugui resoldre'les encara que els primitius Municipis o els que hagin de constituir-se, no reuneixin el mínim de dos mil habitants, havent-hi la conformitat dels Ajuntaments afectats i de la majoria d'electors de cadascú i de la part de termes que vulguin segregar-se si les entitats interessades reuneixen els requisits d'aquesta Llei.

Art. 2.n Per a constituir un nou Municipi per segregació, serà precís :

1.r Que el Municipi o Municipis de quines població o territori hagin de segregar-se als del nou, acordin les segregacions respectives, prèvia petició signada per la majoria d'electors residents en la porció que hagi de segregar-se. L'acord exigirà el vot favorable de les dues terceres parts dels Regidors que formen cada Corporació, en sessió extraordinària especialment convocada.

2.n Que la segregació no minvi la solvència dels Ajuntaments a què afecti en perjudici dels acreedors, a menys que el nou Municipi es subrogui en la part corresponent dels crèdits existents contra els que hagin sofert la segregació.

3.r Que per causa d'aquesta ni el nou ni l'antic Municipi manquin dels medis necessaris pel compliment de llurs fins.

Art. 3.r En la instància s'argumentaran convenientment els motius que serveixin de fonament a la pretensió, indicant el més concretament possible, els punts per on ha de passar la línia divisòria del nou terme municipal.

A cada instància s'acompanyaran els documents següents :

1.r Croquis o plànol del terme o termes municipals que tinguin d'ésser objecte de segregació marcant en ells la línia divisòria del nou Municipi.

2.n Justificants per a demostrar que les segregacions sollicitades no mermen la solvència dels Ajuntaments a què afecten en perjudici dels acreedors, o en el seu defecte acta notarial en la que compareguin la majoria dels veïns dels territoris segregats comprometent el nou Municipi a subrogar-se al seu dia, en la part corresponent dels crèdits existents.

3.r Document demostratiu de què ni el Municipi antic ni el nou hauran de mancar dels mitjans necessaris pel compliment dels seus fins.

4.t Projecte de divisió de béns, aprofitaments, usos públics i crèdits, entre l'antic i el nou Ajuntament i avenç de l'estipulació que hagi de pactar-se entre ambdues parts respecte a drets i interessos que no estiguin ben delimitats, a fi d'evitar conflictes posteriors entre els Municipis corresponents.

5.è Designació de persona o persones que hagin de formar part de la Comissió encarregada de constituir el nou Ajuntament.

6.è Certificació del Secretari expressiva dels béns, aprofitaments i drets comunals que corresponguin al Municipi objecte de la segregació, així com dels que pertanyin exclusivament al veïnatge de la part de quina segregació es tracta.

7.è Segregació expedida pel Secretari del nombre d'electors, veïns i habitants del terme municipal i de la porció que s'intenti segregar.

8.è Certificació de Secretaria, amb el vist i plau de l'Alcalde, estesa al final de les signatures que subscriuen la sollicitud, fent constar que els signants figuren en el padró de veïns.

9.è Nom que es projecta donar al nou Municipi i població en què hagi de residir la capitalitat en el seu cas.

Presentades les instàncies en els Ajuntaments respectius, es convocarà pel o pels Alcaldes a sessió extraordinària a fi de què dintre del mes següent a l'entrada de la instància a l'Ajuntament hagin adoptat acord les Corporacions.

En tots els casos s'assenyalaran les noves demarcacions i es farà la divisió dels béns, aprofitaments, usos públics i crèdits, sense perjudici dels drets de propietat i servituds públiques existents.

Art. 4.t Aquesta Llei sols restarà en vigència fins a la promulgació de la Llei Municipal de Catalunya.

Palau del Parlament, 8 de juny del 1933. — El President, Jaume Simó i Bofarull. — El Secretari, Joaquim Bilbeny i Bosch.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Precs i preguntes.
2. Interpellació sobre «Política municipal del Govern de la Generalitat».
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.
4. Discussió del dictamen de la Comissió relatiu a un Projecte de Llei de segregació de termes municipals.

(*S'aixeca la sessió a dos quarts de nou i tres minuts de la vetlla.*)

Impremta de la Casa de Caritat : Montalegre, 5 : Barcelona